

Dr. šliupas Chicagoje. Baimės Nepaslėpsi. Kiek Partijinių Lietuvių Socialistų? Tikras Besarmatis. Gera Kritika. Rašo A. B.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

L A I S V E

THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko N e p r a l a i m e s i t e, T i k R e t e ž i u s, o I š l a i m e s i t e P a s a u l j!

Chicagoje irgi buvo surengtas bankietas Dr. Šliupo pasitikimui. Žmonių, sakoma, buvo apie 180. Mažokai del Chicago.

Bet štai kas atkreipė mano atydą. Pasak vietinių laikraščių, šita parengimą smarkiai užboikotavo mūsų broliai sandariečiai, kurie dar taip neseniai visomis tribūnomis garbino Dr. Šliupą. Mes tada sakėme, kad jie netiki patys sau, kad jeigu Šliupas su dūšia ir kūnu nepasiduos jiems, tai jie jam atkreips savo nešvarią nugarą. Taip viskas ir išėjo.

Mūsų vargšai klerikalai labai susirūpinę Francijos reikalais. So. Bostono "Darbininkas" bando paslėpti tą baimę, kuri jį purto del Francijos dartinės valdžios žygių, bet nesieka. Žinoma, jis negali užginčyti, kad socialistų valdžia, remiama komunistų, jau padėjo darbininkams labai daug laimėti. Bet tuojaus šaukia: "Tiesa, Blum gavo 60,000 mlnios pasitikėjimą, bet to neužtenka. Kad tik socialistams neprisieitu suvaidinti Kerenskiro rolę?"

Ilgainiui ir Francija gali susilaukti Sovietų. Sovietai reiškia darbininkų pilną laimėjimą, pasiūsoavimą. O mūsų kunigaigai tokio atsitikimo bijo daugiau, negu jų velnias kryžiaus.

Pakliuvo man į rankas labai įdomios oficialės Socialistų Partijos skaitlinės apie sveturgimius tos partijos narius. Štai jos.

Socialistų Partijos šiandien yra:

Bohemų	105
Finų	1,219
Italų	141
Žydų	1,145
Jugoslavų	698
Lenkų	82
Lietuvių	33

Sios skaitlinės yra už 1935 metus. Nežinau, kiek jos bus pasikeitę šiemet.

"Keleivyje" (birž. 10 d.) tūlas "Senas Socialistas" labai paškundija mane ir kitus komunistus. Tai tikrai begėdiškas raštas. Visame rašte nėra nė vieno kirslelio teisybės.

Negaliu suprasti, kokiais sumetimais "Keleivio" redaktorius šituos pūrus dėjo į laikraštį. Ką Michelsonas mano atsiekti, tokiems melams atidarydamas savo laikraščio spalvas, tai sunku suprasti. Dar vis nesinori tikėti, kad pats Michelsonas jau būtų pametęs visokį padorumą, kaip kad pametė jojo bendradarbis "Senas Socialistas."

Labai nuosakiai, mano supratimu, Keistius Michelsonas (jaunasis, brooklynis) kritikuoja tuos elementus, kurie vadina save "senąją gvardiją" ir kurie pabėgo iš Socialistų Partijos. Jisai siūlo lietuviams socialistams pasilikti su partija, nesekti paskui "senąją gvardiją."

"Keleivio" redaktorius taip pat mano, kad lietuviai socialistai turėtų nesitraukti iš Socialistų Partijos. Bet kaip bus su "Naujienu" redaktorium Grigaičiu, kuris neseniai didžiavosi, kad jis esąs tikrasai "senosios gvardijos" filozofijos ir taktikos autorius?

31 JAPONAS ŽUVO KASYKLOS EKSPLOZIJOS

FUKUOKA, Japonija. — Per dujų eksploziją Otani angliakasykloj tapo užmūstas 31 japonas mainierys.

Elektros Radio Darbininkai Laimėjo Streiką

SCHENECTADY, N. Y. 450 radio darbininkų General Electric Kompanijos milžiniškam fabrike išstreekavo dvi savaites, sėdėdami prie mašinų ir nieko nedirdami. Elektros-Radio Darbininkų Unija, pagaliaus, pagrūmojo visuotinu streiku kompanijai, jeigu ji nepatenkins streikierių reikalavimų. Tad kompanija ir nusileido: pripažino uniją ir sutiko pataisyti darbininkų algas.

Tai dar pirmą sykį savo istorijoje ši galinga kompanija liko priversta pripažinti uniją.

FRANCIJOS SEIME UŽGIRTA 40 VAL. DARBO SAVAITĖ

Vyriausybė Atmetė Fabrikantų Reikalavimus Kareivių prieš Streikierius

PARYŽIUS. — Francijos seimo atstovų rūmas 385 balsais prieš 175 nutarė įvesti 40 valandų darbo savaitę darbininkams visoj šalyj.

Kapitalistai ir fašistai buvo pradėję kelti lermą, reikalaudami pasiūst žandarmerija ir kariuomenę išmušt darbininkus iš užstreekuotų dirbklų. Socialistas ministeris pirmininkas L. Blum atmetė tą jų reikalavimą.

Philadelphia, Pa.

Svarbus Susirinkimas

Birželio 16 d., antradienį, 7:30 val. vakare, 735 Fairmount Ave., įvyks labai svarbus susirinkimas "Laisvės" pikniko reikalui. Drg. P. Buknys atveš serijas ir šiame susirinkime pasidavinsime serijomis ir pasitarim pikniko tvarkymo reikalais. Labai pageidaujame, kad draugai iš visų Philadelphia kolonijų ir artimųjų miestų atvažiuotų į šį susirinkimą, į kurį kviečiame visus "L." skaitytojus, šerininkus ir kitus darbininkiško judėjimo rėmėjus. Komitetas.

Šimtai Naujų Streikų Paskelbta Francijoje?

PARYŽIUS. — Darbininkai jau sugrįžo darban 687-niose dirbtuvėse Francijoje, laimėdami savo reikalavimus. Bet, kaip pranešama, dar daugiau naujų streikų kilo prieš kitas dirbtuves. Jų darbininkai, sekdami pirmiau streikavusių pavyzdį ir užimdami dirbtuves, taipgi tikisi laimėti.

FRANCIJOS LIETUVIAI SVEIKINA AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ PRIŠ FAŠIZMĄ

LAIŠKAS AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOTINAM KONGRESUI—TĖSKI TE PRADĖTĄ DARBĄ!

Draugai! Mes, Francijos Montlucono lietuviai, padarėme susirinkimą, kuriame dalyvavo visi Montlucono lietuviai. Tai buvo gegužės 31 d. Susirinkime bendrai nutarėme pasiūsti pasveikinimą ir užgyrimą Visuotinam Amerikos Lietuvių Kongresui del suaukimo Lietuvoj seimo ir atsteigimo demokratijos.

Mes, negalėdami pasiūsti delegato, tai siunčiame šį pasveikinimą visiems Kongreso dalyviams, linkėdami tęsti pradėtą darbą.

Mes pasižadame, kuom galėsime, remti Lietuvos politinius revoliucinius kalinus. Lai žino Lietuvos diktatorius Smetona, kad ir mes, Francijos lietuviai, esame priešingi jo žalingai politikai.

(Pasirašo 21-nas Montlucono lietuvis. Šį laišką persiuntė su originaliais parašais ALDL 121 kuopa, gyvuojanti Francijoje.)

LIETUVA VĖL NEMOKA SKOLOS AMERIKAI

WASHINGTON. — Lietuvos valdžia pranešė, kad jiniai negali sumokėti \$166,441.93, kaipo pripuolančios dalies savo skolos Amerikai. Iš visų šalių karinių bei pokarinių skolų Amerikai viena tik Finija (Suomija) dabar atsitiesia Amerikai.

Italija Mobilizuos Milionus Vyru, Jei Lyga Neatsauks Bausmių

LONDON. — Anglijos ambasadorius Drummond iš Romos persergstį savo valdžią, kad Mussolinis ištrauktų Italiją iš Tautų Lygos ir mobilizuos kelis milijonus karių, jeigu Tautų Lyga greitoj ateityj neatšauks ekonomines bausmes, kurios buvo įvestos prieš Italiją laike jos karo su Ethiopia. Pranešama, jog Anglijos valdžia yra pasirengus paveikti Lygą taip, kad atšauktų minimas bausmes. Jąsias tęsti esąs bergždžias dalykas, kuriuom, girdi, niekad negalima būtų atsteigt Ethiopia nepriklausomybę.

Anglai Sužeidė 11 Arabų

JERUZALĖ. — Arabai bandė suturēt traukinį tarp Jeruzalės ir Haifos bal. 12 d. Traukinys buvo apstatytas anglių kareiviais su šautuvais ir kulkasvaidžiais. Įvyks susikirtimui, tapo pašauta 11 arabų.

Panaikinsią "Tipsus" Francijos Viešbučiuos

PARYŽIUS. — Po sekmingo streiko, 7 iki 15 nušimčių tapo pakeltos algos viešbučių ir valgyklų darbininkams. Jie vidutiniai gaus po 30 iki 40 frankų per dieną ir po pavalgį, arba savininkai turės pridėti jiems po 6 frankus už kiekvieną neduodamą pavalgį.

Dabar ruošama Francijos seimui įnešimas panaikinti "tipsus" viešbučiuose plačiai paskleidę lapeli, ir valgyklose. Nes darbišaukdama žmones boikotuoti ninkai, laimėję stambius al-prieš-unijini judamąjį pavo priedus, gali jau ir be veikslo "Riff-Raff." Tuo "tipsų" pragyventi. Šiambūdų Lawdale teatras liko sumanymui pritaria tiks-prispirtas sustabdyt jo rotancijai pačių darbininkų, dymą.

Republikonai Pasirinko Milionierių Knox'ą i Vice-Prezidentus

CLEVELAND, Ohio. — Republikonų suvažiavimas vienbalsiai pasiskyrė pulkininką Knoxą, milijonierių "Chicago Daily News" leidėją, savo kandidatu į Jungtinių Valstijų vice-prezidentus. Jis yra lygiai Hearsto-fašistinės Liberty Lygos žmogus, kaip ir Landonas, republikonų kandidatas i prezidentus.

Užvirtino 20 Metų Katorgos Drg. Ang. Herndonui

ATLANTA, Ga. — Georgijos valstijos vyriausias teismas birž. 13 d. atmetė apeliaciją jauno negro komunisto Angelo Herndonio ir užvirtino jam 20 metų katorginio kalėjimo, kur jis turėtų dirbti surakintas re-žėziais su kitais kaliniais ir plakamas ginkluotų sargybinių. Jis buvo nuteistas del to, kad organizavo negrus ir baltuosius bedarbius; bet kuklūsiniai teisėjai rikibo prie jo ypatingai todėl, kad pas Herndoną rado komunistinės literatūros. Jis buvo pirma karta nuteistas 1932 m., faktinai laipsniškam nužudymui katorgoj, pagal 1871 m. valstijos įstatymą "prieš sukilimus."

Lakūnai Išgelbėjo Keleivius Degancio Orlaivio 7,000 Pėdų Augstyj

DALLAS, Texas. — Didelis lėktuvas užsidedę 7,000 pėdų augstumu. Bet du jo lakūnai gabiai nuleido beliepsnojančį lėktuvą žemėn. Abudu skaudžiai apdegė, bet išgelbėjo tris keleivius, tarp kurių buvo ir Jessie Jones, pirmininkas valdiškos Finansų Atsteigimo Korporacijos.

Kanada Nori Prekybos Su Sovietų Sąjunga

OTTAWA. — Kanados prekybos ministeris W. D. Euler greit žada keliauti į Sovietų Sąjungą pasiteirauti, kaip galima būtų atsteigti prekybos ryšius tarp tų dviejų šalių.

Kadangi Kanados valdžia buvo uždraudus įvairių sovietinių produktų įvežimą, tai per eilę metų nebuvo beveik jokios prekybos tarp Sovietų ir Kanados.

Roosevelt Siekia Darbininkų ir Mažų Biznierių Balsų

DALLAS, Texas. — Prezidentas Rooseveltas, kalbėdamas Texas valstijos šimtmetinėj parodoj, kritikavo didžiuosius monopolinius turčius, kad jie, pasiglemždami finansus ir pramonę, bankrutuoja smulkius savininkėlius ir daro Ameriką "burdingierių" šalim. Kas liečia darbininkų, tai monopolinis kapitalas žiūri į juos tiktai kaip į paprastus daiktus-tavorus, sakė Rooseveltas.

CHINIJOS FAŠISTAI KOVOJA KANTONIEČIUS, NE JAPONUS

Po Mūšio Kantoniečiai Pasitraukė Atgal; Fašistai prieš Savo Tautiečius

HONGKONG. — Centralinės Čhinijos Chiang Kai-sheko fašistinė valdžia pasiuntė savo armiją prieš Pietinės Čhinijos Kantono valdžios kariuomenę. Pastaroji buvo pradėjus per Centralinę Čhiniją maršuoti šiaurėn vyt laukan Japonijos imperialistus iš činų žemių.

Po susikirtimo su fašistais ties Hunanu, kantoniečiai pasitraukė kiek atgal. Chiang Kai-shek telkia savo orlaivius ir kitas kariškas jėgas Hunane prieš kantoniečius, šaukiančius visus činūs stoti išvien ir paliuosuoti šiaurinę Čhiniją nuo Japonijos jungo; bet Chiang Kai-shek be pasipriešinimo leidžia ten japonam grobti milžiniškus Čhinijos plotus.

Kanada Nori Prekybos Su Sovietų Sąjunga

OTTAWA. — Kanados prekybos ministeris W. D. Euler greit žada keliauti į Sovietų Sąjungą pasiteirauti, kaip galima būtų atsteigti prekybos ryšius tarp tų dviejų šalių.

Kanada Nori Prekybos Su Sovietų Sąjunga

OTTAWA. — Kanados prekybos ministeris W. D. Euler greit žada keliauti į Sovietų Sąjungą pasiteirauti, kaip galima būtų atsteigti prekybos ryšius tarp tų dviejų šalių.

2 Valdininkai Dalyvavo Sumoksle Žudikų, Juodųjų Legionierių

IZIŪRI FRANCIJOS FAŠISTŲ SUKILIMĄ PRIŠ LAUDIES FRONTĄ

LONDON. — Anglijos buržuaziniai politikai pranašauja kruviną fašistinių spēkų sukilimą prieš Liaudies Fronto valdžią Francijoje. Jie taipgi bijo Liaudies Fronto laimėjimo.

Taipraiterių Streikieriai Nepaiso Grąsinimo Buožem

TONAWANDA, N. Y. — Remington-Rand rašomųjų mašinėlių kompanijos streikieriai padarė didelę ir smarkią dviejų valandų demonstraciją prieš užstreekuotas dirbklas. Prie streikierių prisidėjo ir tūkstančiai pritarėjų. Prieš kompanijos bandymą dirbti su skebais streikieriai sudaro dar didesnius ir kietesnius pikietus.

Syracuse, N. Y. — Nors policijos galva įsakė mėlyn-siūliams nesigailėt buožių Remington-Rand kompanijos streikieriams; nors kompanija buvo pasigyrus, būk streikas jau baigiasi, tačiau darbininkai simtaprocentiniai laikosi prieš bosų ir policijos jėgas.

Japonų Karo Laivai Prieš Pietų Činiją

HONGKONG, birž. 14. — Japonija atplukdė būri savo karų laivų i pietinės Čhinijos prieplaukos miestą Amoy. Mat, Pietinės Čhinijos valdžia Kantone pradėjo siusti savo armijas per Centralinę Čhiniją linkui šiaurės laukan mušti įsiveržėlius japonus. Centralinės Čhinijos fašistų Chiang Kai-sheko valdžia taipgi siunčia 15,000 armijos prieš kantoniečius.

Kantone įvyko šimtų tūkstančių činų demonstracija, per kurią jie šaukė išvyt Japonijos imperialistus iš Čhinijos.

Apraudė ir Nunudijo 50 iki 100 Žmonių

LUDLOW, Mass. — Apskričio prokuroras tardo Teresa Dynakere ir Walterį Wada, kaipo nužiūrimus apdraudėjus (inšūrintojus), kuriedu nunudiję 50 iki 100 žmonių, idant atsiimt jų pomirtines iš apraudos kompanijų. Už apraudžiamus jiedu mokėję kompanijoms, o tuo tarpu juos girde užnuodytu alkoholiu. Nelaimingi jų "kostumeiriai" daugiausia buvo darbininkai.

Kėsinosi Nužudyt Laikraščio Redaktorių ir Miestelio Majorą

DETROIT, Mich. — Išduota warrantai areštuot dar 27 Juodojo Legiono veikėjus, kaip žmogžudžius, padegiotojus ir žmogvagius. Tarp jų yra N. Ray Markland, kuris iki paskutinių dienų buvo pagalbininkas apskričio prokuroras; Leslie J. Black, prezidentas Wolverine Republikonų Sąjungos, ir vienas Common Pleas teismo raštininkas. Apskričio prokuroras McRea tik šiomis dienomis su-spendavo Marklandą kaipo savo antrininką.

Markland su kitais legionieriais dalyvavo sumoksle nušaut A. L. Kingsley, "Highland Park" laikraštuko redaktorių. Mat, redaktorius 1934 m. rinkimuose pasidarbavo, kad Markland nebuvo antru syk išrinktas Highland Parko majoru. Kelis kartus legionieriai vi-josi bei tykojo nušaut Kingsley, bet nepavyko.

Kiti yra areštuoti už išsprogdinimą bombos name Ecourse's miestelio majoro Voisine'o ir už pakartotinius bandymus jį nušaut. Dar kiti yra suimti už pašalios darbininko Poole'o pagrobimą ir nužudymą.

Apie tuos juodųjų žudikų sumokslius liūdija areštuoties D. Dean, vienas iš legionierių smarkiąjų šaulių.

Žulikystė Republikonų Rinkimų Platformoje

CLEVELAND, Ohio. — Republikonų partijos suvažiavimas įrašė į savo prezidentinių rinkimų platformą, kad reikią apsaugoti teisę darbininkų bendrų derybų su samdytojais; idant i tas derybas "visai nieks negalėtų kištis." Šis pareiškimas yra taikomas sukliadint darbininkus, kad jie manytu, būk tuom jie apsaugojami nuo fabrikantų, policijos bei milicijos įsikišimų. Bet istikrųjų republikonai gudrauja taip, kad i darbininkų reikalus negalėtų kištis tik organizatoriai Amerikos Darbo Federacijos.

Šalies kongreso išleistame Wagnerio Darbo Sanktių įstatyme yra pasakyta, kad "samdytojai neturi kištis ir laužyti" teises darbininkų bendrų derybų. O republikonai tą dalyką "pataisė," kad derybose negalėtų dalyvaut darbininkų unijų atstovai.

Honolulu. — Nukrito į jūrą karinis lėktuvas, vairuojamas kapitono K. Tibbetso, bet kapitonas išsigelbėjo.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisve Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.50
Foreign countries, per year	\$7.50
Canada and Brazil, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$4.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sugautas

Andai, mes šitot vietoj rašėme, kad p. Tysliava dažnai mėgsta autoritetingai plepėti tokius dalykus, kurių jis nežino. Jis, pav., rašė, būk kalbėjėsis su "Vilnės" redaktorium apie "tautiškas tradicijas" ir pastarasis buvęs joms priešingas. Dabar d. Andrusis per "Vilnį" atsako:

Kaip gyvas esu, neteko susitikti su p. Tysliava, o jis rašo "Vienybėj" diskusavęs su žinanim "tautiškas tradicijas," ir aš kitai, negu Sovietų spauda, į tas tradicijas žiūrijs.

Tas tik parodo, kad p. Tysliava nevien poetas, bet ir melagis.

Kur tik jis išgirs žymesnį žmogų, tai žiūrėk jau ir plepės, būk jis su juo kalbėjosi apie tuos ir kitus dalykus. Na, ir tautininkai, pasirodo, Tysliavos blofams tiki. Mums jų negaila!

Smetonos Organas Raminasi

"Lietuvos Aidas" (num. 238) rašo:

"Šią vasarą Jungtinėse Valstybėse, pasinaudojant susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąjūdiu seimu birželio 22-27 d. d., lietuvių komunistų ir socialistų "bendras frontas" sumanė suaukėti savo taip primantą "kongresą," kurio tikslas pasimta labai didelis — "atsteigti Lietuvoje demokratiją," reikalaujant seimo ir kitokį dalykų.

SLA seimu pasinaudoja jie todėl, kad kitaip labai sunku iš plačios Amerikos delegatus suaukėti, nes kelionės tolmos, o niekur kitaip negalima gauti tam lėšų. Į susivienijimo seimą delegatai važiuoja vistiek, taigi mūsų "raudonasis frontas" sumanė suaukėti sau prijuočiančius asmenis delegatus, po 2-3 dienų anksčiau atvažiuoti ir atlaikyti "kongresą" su visais jo pamarginimais, prieš dabartinę Lietuvos vyriausybę.

Tačiau su tuo kongresu ištiko tragikomedija: pasigirdo žinios, kad Lietuvoje jau rengiami seimo rinkimai ir kad jie įvyks birželio 9-10 dienomis, pora savaitių prieš tą "raudonojo fronto kongresą" ir "kongresas" susirinkęs neturės ko iš Lietuvos reikalauti... Demokratinė tvarka bus atsteigta be jų reikalavimo ir be jų spėjimo pareikšti to taip ruošiamo ir planuojamo balso...

Šitaip begėdiškai meluoja laikraštis, besiskelbiant valdžios oficiozu! Kauno fašistai mano, mat, kad Lietuvos žmonės teisingesnių žinių apie Kongresą negaus, tai jie, fašistai, galį meluoti kiek drūti ir žmonės to nesupras.

Klysta jie! Anksčiau ar vėliau Lietuvos žmonės sužinos, kad Clevelando Kongresas įvyko ne iš SLA delegatų (nors dalis bus ir pastarųjų), bet iš visos eilės savišalpos draugijų ir klubų, iš visos eilės politinių ir kultūrinių organizacijų, draugijų ir klubų delegatų!

Jie žinos, kad "Aidas" meluoja, skelbdamas, jog Amerikos lietuvių mano, būk Lietuvoj "demokratinė tvarka bus atsteigta ir be jų reikalavimo ir be jų spėjimo pareikšti to taip ruošiamo ir planuojamo balso." Amerikos lietuvių žino, kad birželio 9-10 dd. rinktas "seimas" yra dūmimas akių Lietuvos žmoniems, yra fikcija, yra pajauka seimo ir bandymas apgauti Lietuvos liaudį.

Nepavyko Smetonos laikraščiu apgauti Amerikos lietuvius, nepavyks jam apgauti ir Lietuvos darbo žmones!

Pagaliau!

Amerikos trockistai pagaliau likviduojasi. Jie pereina į Amerikos Socialistų Partiją ir ten "žada" darbuotis ištikimai

PARYZIUS. — Išvykus į Tageblat'o, jo vadovybė buvo pasiglemžęs Vokietijos daktoriui prieš - hitleriško ambasadorius. Todėl vokiečių laikraščio "Pariser" redaktorius priešais įkūrė naują prieš-hitlerišką laikraštį "Pariser Tageszeitung".

ir pasiaukojusiai." Pašuminę arti aštuonerius metus atskirai, tie žmonės šliejasi pas socialistus. Keletą metų jie palaikė savo "opozicinę komunistinę lygą," paskui ją suvienijo su Mustės grupe ir įkūrė "Workers Party" (Darb. Partija). Deja, nieko neišėjo, nes niekas į juos nekreipė rimtos dėmesio, bet žiūrėjo, kaip ir grupę žmonių, "kairiai" kalbančių, bet dirbančių pragaištingą darbininkų judėjimui darbą. Pastaruoju laiku iš Workers Partijos sugabesni nariai pradėjo bėgti: vieni pas komunistus, kiti pas dešiniuosius socialistus, o dar kiti — pas kairiuosius, t. y., Thomaso partiją. Pasiliko tik tuščias kevalas ir tas sutrinėjęs. Tuomet "Nacionalis Komitetas" nutarė oficialiai grįžti Socialistų Partijon ir garbingai numirti.

Francijoj trockistai jau senai likvidavosi. Taigi Trockio pastangos sulipinti savo kontr-revoliucines grupes kiekvienoj šalyj ir iš jų — Ketvirtajį Internacionalą, nuėjo niekais. Trockistai darbininkuos pritarimo negavo ir nebeauga. Sakysim, Amerikos trockistai susidarė iš įvairių atmatų, komunistų ir socialistų partijų, iš nedakeptų inteligentų, na, ir skelbėsi "žmonijos vaduotojais." Panašių atskalų likimas visuomet liūdnas. Manome, kad panašaus likimo gali susilaukti ir Waldmano-Onealo "Social-Demokratų Federacija," kurią dabar jie įsteigė, atskilę nuo Amerikos Socialistų Partijos.

Siųskit Sveikinimus

USA Komunistų Partijos Devintasis Suvažiavimas labai artį — prasidės birželio mėn. 24 d. Tai bus istorinis suvažiavimas, nes jis riš nepaprastai svarbius klausimus, klausimus, apie suvienijimą darbo žmonių prieš Liberty Lygos ir Hearsto-Landono pasimojimus.

Lietuvių darbininkų draugijos ir klubai, o taipgi organizacijų kuopos raginamos siųsti sveikinimus Devintajam Suvažiavimui. Su sveikinimais būtų pravartu įdėti doleris-kitas aukų. Rašykite: Earl Bolder, 50 E. 13th St., New York City, N. Y.

Bostono Draugijų Komiteto Siūlymai Lietuvių Kongresui

Bostono organizacijų atstovų išrinktas Lietuvių Draugijų Komitetas pareiškia:

Artinas istorinė mūsų išievojis diena. Birželio 20 d. Clevelande susirinkus Amerikos Lietuvių Kongresas ir trečdalis mūsų tautos vardu tars galingą žodį už skriaudžiamus ir persekiojamus mūsų tėvus ir brolius Lietuvoje.

Pirmu kartu mūsų išievojis istorijoj bus toks suvažiavimas. Pirmu kartu organizuoti Amerikos lietuvių susirinkę į tokį suvažiavimą išties savo brolišką ranką Lietuvos liaudžiai.

Galį būt, kad daugiau tokių kongresų Amerikos lietuviams jau netekū turėti. Todėl jis turi būt tinkamai atžymėtas, kad jį nutarimai ir darbai negalėtų mūsų istorijai žūti.

Tuo tikslu reikėtų padaryti štai kas:

1. Surekorduoti kiekvienos kolonijos draugijas, kurios kongrese bus atstovaujamos, pažymėti jų trumpą istoriją, nufotografuoti grupėmis jų atstovus ir kartu su kongreso nutarimais atspausdinti tam tikroį knygoj.

2. Po keletą tokių knygų egzempliorių padėti įvairių miestų knygynuose.

3. Po vieną jos egzempliorių nusiųsti visiems Lietuvos laikraščiams, Lietuvos muziejui, DULR. ir ponui Smetonai.

4. Amerikoje platinti ją per vietinius komitetus arba kongreso delegatus, pardavinėjant po 25 centus.

Tuo būdu plis mūsų visuomenėj kongreso nutarimai ir kartu mes turėsim knygą, kurioj matysis visos šiandien gyvuojančios pažangios Amerikos lietuvių organizacijos. Kadangi šitokiai knygai išleisti reikės pinigų, tai būtų gerai, kad tos mūsų organizacijos ir asmenys, kurie kongrese nedalyvaus, atsiųstų kongresui aukų. Aukos su linkėjimais visuomet yra priimta panašioms suvažiavimams siųsti.

Aukavusių vardai taipgi turėtų būti tokioj knygoj užrekorduoti ir prie to da aukautojai turėtų gauti bent po vieną knygą už savo auką.

Mes manome, kad siūlymai rimti ir tuo reikalu savo žodį tars pats Kongresas.

Lietuvių Komunistų Veikla

Mažai Prisirengimo prie Suvažiavimo

Visi draugai partijiečiai žinote, kad Lietuvių Komunistų Nacionalis Suvažiavimas jau nebe už kelių metų. Suvažiavimas įvyks rugpjūčio mėnesio pabaigoje. Jau buvo rašyta, kad Centro Biuras deda visas pastangas padaryti šį mūsų suvažiavimą tokiu skatlingu, kokio mūsų judėjimas dar nėra turėjęs. Mes norime, kad nebūtų tokios kolonijos, kurioj randsi lietuvių komunistų, kuri nebūtų atstovaujama šiame suvažiavime. Mes norime, kad didesnės frakcijos atsiųstų ne po vieną ar du delegatus, bet po kelis.

Mūsų šis suvažiavimas, kaip jau žinote, tęsis dvi dienas. Turėsim pakankamai laiko apsvaistinti visus didžiuosius mūsų judėjimo klausimus ir nustatyti gaires mūsų veiklai ateityje. Problemų gi mes turime daug.

Bet, deja, ne visos mūsų frakcijos įvertina Nacionalį Suvažiavimą. Tai matome iš rengimos prie suvažiavimo. Kiek turime davių, tai tik saujalė frakcijų svarsto suvažiavimo reikalus ir rengiasi prie pasiuntimo geros delegacijos. Tik kelios frakcijos rūpinasi sukelti pinigų savo atstovų kelionės lėšų padengimui.

Tokio prisirengimo, draugai, neužtenka. Kiekviena frakcija turi susirūpinti siuntimu delegatų į suvažiavimą. Nelaukit paskutinių dienų. Galvokite ir planuokite apie finansus, apie suvažiavimui pasiūlymus, apie visas komunistų veiklos problemas. Ruoškitės prie suvažiavimo!

Nusitarėme Sutvarkyti Dalykus

DETROIT, Mich.—Kad geriau sutvarkyti mūsų veiklą, mes nusitarėme perorganizuoti Detroito Lietuvių Komunistų Frakcijos biurą. Priežastis tame, kad nekuriu biuro nariai nelanko susirinkimų. Taip pat nutarėme sutvarkyti frakcijos finansinius reikalus. Frakcijos sekretorius turi duoti finansinį raportą biuro susirinkimuose, pridėti visus pakvitavimus, kiek perduota distriktui. Kad tą padaryti, tai nutarta, kad mūsų kolektoriai, kurie kolektuoja iš organizacijų, turi gauti nuo biuro su sekretoriaus parašu pakvitavimus, o sekretorius gautus nuo distrikto pakvitavimus turi priduoti biuro susirinkime.

Nutarėme, kad visi frakcijos

nariai turi lankyti frakcijos susirinkimus ir gauti naujų narių į partiją.

Frakcijos Sekr. A. D.

Pas Mus Apsileidimas

WILKES-BARRE, Pa.—Lietuvių komunistų veikla, kaip kad skamba dienraščiuose iš kitų miestų, pas mus labai atsilikusi. Lietuvių frakcija renge vakarienę, kad padaryti kokį dolerį del pasiuntimo delegatų į būsimą Lietuvių Komunistų Suvažiavimą, kuris įvyks rugpjūčio mėnesį, Rochester, N. Y. Mūsų draugai labai prastai pasirodė. Kurie iš sykiu parengimui labai pritarė, pačiame parengime visai nepasirodė! Tai labai prastas tų partijiečių pasielgimas.

Beje, nors parengimas buvo

labai mažas, bet vistiek liko apie \$5 pelno.

Čia mes gana suaudžiam šiuo laikotarpiu. Gal čia bus kaltė mūsų visų, o daugiau tų draugų, kurie žino geriau veikimą, bet dabar nieko neveikia.

Frakcijos Sekretorius.

Žodis į Masines Organizacijas

Mes neslepame to fakto, kad yra tokių miestų, kur randsi tik du ar trys partijiečiai, o komunistų simpatikų yra didelė masė. Tose vietose gerai veikia revoliucinės masinės organizacijos ir kuopos.

Žinote, draugai, kaip sunku bus tokios kolonijos komunistams pasiekti Nacionalį Suvažiavimą. Tie keli partijiečiai neturi išdo, neturės iš ko padengti kelionės lėšas. Todėl

Gamtos Klaida

RAGUOTIS

Tverdama gamta daug klaidų daro. Sutver žvėriukus, mažus paukštelius, — Vėl tveria vilką, tigra ir arą, Kad šie draskytų juos į šmotelius.

Sutveria musę, uodą ir vorą, Sutveria žuvį — žuvelėms ryti, Sutveria žmogų blogą, nedorą, — Kad kitiem žmonėm skriaudą daryti.

Sutver kerštingą, plėšiką, vagį, Žmogžudį žiaurų, — kitus terioti; Sutver veidmainį, pikta, melagį, Ilgaliežuvį, — pliotkams nešioti.

Ne tik tas žiaurus, kuris įkando, Arba prarijo jau auką savo, — Taip lygiai bjauras, kurs įkast bando — Tik nepraryja, kad nepagavo.

Ilgą liežuvio kas nesuvaldo, — Ką nors išgirde prisudė — nemažin; Iš mažo daikto kalnus priskaldo, Susuk, iškraipo, visai pagražin.

Žiūri ir klausos ir uostinėja, Kad apie kitus ką sužinoti, Jei ką suuodžia — savo pridėję Kiekvienam skubin išpasakoti.

— Klausyk, kūmute, turiu naujieną: Vakar Motiejus pačią apdaužė, Sakė, išmušęs jai dantį vieną, — Vyras! Kad bobai ragus aplaužė!

Girdėjau, Jonas įsimylėjęs Į savo draugo Tamošiaus žmoną, Sako, pabėgti su ja norėjęs; Sako, Tamošiaus apkūles Joną.

Girdėjau, kad Jokūbas Barborą Palikęs kažin kur iškeliavo, Mačiau, atrodo jau gana stora, — Gerai, — ko norėjo, tą ir gavo!

Ir taip viena kitai pasakoja: Tas tą padarė, tas gavo galą, — Pas kits kitą su pliotkais bėgioja, Liežuviais makaluoja — verda smalą.

"Priekalo" Reikalai

"Priekalo" No. 4 gautas ir išsiuntinėtas platintojams. Greitai bus ir No. 5. Draugai amerikiečiai, skaitykite "Priekalą", kuris yra leidžiamas Sovietų Sąjungoj. "Priekalas" yra mėnesinis žurnalas. Jau daug kartų mūsų spaudoje žymėjome, kad "Priekalas" yra turtingas raštais apie buduojamą naują tvarką Sovietų šalyje, ant vienos šeštos dalies pasaulio. "Priekalas" paduoda labai daug žinių apie atsiekimus, darbo žmonių gyvenimą. Jis teikia daug davių ir apie viso pasaulio kapitalistinių kraštų padėtį ir

darbininkų vargus.

"Priekalo" prenumerata metams yra tik \$1, o pusei metų — 50 centų. Pavienius numerius galite parsitraukti iš "Laisvės" raštinės, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., kurių kaina yra 10 centų. Kreipkitės į "Laisvę" arba pas mane, tuom pat antrašu.

Čia reikia priminti, kad "Laisvės" patalpoje galima gauti ir daug kitų knygų, kaip tai mokslinių, apysakų, religijos klausimais, dainų, eilių bei teatrinių veikalų.

Atsiskaitykite už "Priekalą"

Dar daugelis kolonijų draugų nėra užsimokėję už "Priekalą" (Tąsa 3 pusl.)

ŠYPSENAS

Gerai, Kad Pavėlavo

Moteris savo vyrui sako: —Kodėl tu taip vėlai parėjai ir dar girtas?

Vyras, laikydamasis abiem rankom už galvos ir dejuodamas, sako:

—Džiaugkis, žmonele, kad pavėlavau. Štai, eju gavė ir sutikau girtą policmaną, ir aš paklausiau jo, koks dabar laikas, tai tas galvijis ir drožė man su lazda vieną kartą per galvą ir sako: "Viena valanda!" Gerai, kad buvo ne dvylikta, būčiau gavęs dvyliką kartų — būtų užmušęs, veikiausiai...

Dzūkėlis.

Geraširdis Bankas

Vyras: "Matai, bankas tą mūsų čekį sugražino."

Pati: "O, kaip tai puiku! Dabar galvokime, ką mudu vėl galėsim už tą čekį nusipirkti."

Vieno Klaida, Kitam Nauda

Nedrašus Vaikinas: "Jei būčiau žinojęs, kad tas tunelis toks ilgas, tai būčiau tave pabučiavęs."

Mergina: "Ką! Argi tai ne tu mane bučiavai?"

Surinko Juodvarnis.

Juodojo Legiono nariai, teroristai, suimti Detroito

MOKSLAS IR TECHNIKA

LĒKTUVAI IR KANUOLĖS

Jau keli metai imperialistai dirba, kaip čia sekmingai įsitaisius ant karo lėktuvų kanuolės. Lėktuvai ginkluoti paprastais ir dideliais kulkosvaidžiais, mėtomas bombas, svaido torpėdas. Bet karo lėktuvų technikai to negana.

Dabar ant lėktuvų jau įtaisyta 20 iki 37 milimetrų kanuoliukės. Jų įtaisymai yra du būdai: kanuolė motoras, kada kanuoliukė yra motore, jos vamzdžio galas ašyje, ant kurios užtaisytas propeleris. Tokia kanuoliukė nesukinėjama, ją nutaiko pačiu orlaiviu. Antras būdas yra įrengimo kanuoliukės arba kelių į sparnus ir lėktuvo liemenį. Tokios kanuoliukės yra judinamos, kraipomos ir galima jas užvesti ant taikiklio.

20 mm. kanuoliukė sveria 48 kilogramus, o su kanuole-motoru 520 kilogramų. 37 mm. kanuoliukė sveria 91 kilogramą, o jos svaidinys apie svarą ir kvoderį. Lėktuvų kanuoliukės į minutę išsauna bent 200 šūvių.

10.500 BOMBŲ I DIENA

Italijos ir Etiopijos karas veiks pasibaigę, bet karo patyrimai dar ilgai bus spaudos špaltose. Sovietų Raudonosios Armijos karo specialistas drg. A. Černov, kuris buvo Etiopijoje, duoda sekamų davinį.

Italija turėjo galingą karo orlaivyną prieš etiopus. Lėktuvai buvo padalinti sekamai: eskadrilė sudarė 6 lėktuvai; grupė—12 lėktuvų ir eskadrą—24 lėktuvai. Eskadrilė turėjo 6 oficerius, 100 lakūnų ir kitų žmonių.

Nuo karo pradžios, spalio mėnesio, 1935 metu, iki kovo, 1936 metu. italų karo lėktuvai išskrajojo 20,000 bombų ir ant etiopų numetė 2.000.000 kilogramų (apie 5.000.000 svarų) bombų. Tik 17 dieną vasario italų fašistų lėktuvai numetė 73 tonus bombų. O sekančia dieną jie vėl numetė 6.100 bombų po 5 svarus ir 4.400 didesnių bombų.

Italų karo lėktuvai atliko ta, ko negalėjo atlikti jų kanuolės. Lėktuvai toli nusikrisdavo už karo linijos ir bombardavo kelius, miestus ir traukiančius į fronta rezervus. Jie vedė pėstininkus į atakas ant savo kelio viską naikinant, jie padarė davo užtvaros ugnies vola užpakalvię etiopus, neleidžiant jiems pabėgti. Lėktuvai tarnavo ir vietoj raitelių—vaikė nugalėtus etiopus ir žudė kovotojus.

Italai turėjo visokio dydžio karo lėktuvų, mažų ir didelių. Iš didelių buvo Savoija—“S-81” lėktuvai, kurie turi po 3 motorus, gali vežti 5.000 svarų bombų ir ore išskrajoti bent 4 valandas.

WILKINS IR JO PLANAI

1931 metais Hubert Wilkins norėjo submarinu po ledu pasiekti Šiaurės Poliu. Tam tikslui jis buvo perdirbęs seną Amerikos submariną. Submarinas vadino-

si “Nautilus.” Jis buvo taip įrengtas, kad būdamas po ledu galėjo bent 50 pėdų storumo ledą pragręžti. Bet bandymas nepavyko. Wilkins ir jo kompanija kaip tik pasiekė ledus, taip greitai jų submarinas pradėjo gesti. Jie buvo priversti grįžti atgal ir tą submariną sugriovė.

Bet H. Wilkins nenusiramina. Nauji technikos atsiekimai, patyrimai, radio išsitobulinimas, nuolatinis Sovietų Sąjungos mokslininkų pasisekimas kovoje su šiaure ir daugelis kitų įvykių ragina Wilkinsą tęsti pirmesni jo planą. Jis vėl paskelbė pasauliui, kad būdavo specialį tam tikslui naują submariną ir dar kartą bandys plaukti į Šiaurės Poliu. Iš karto tas submarinas plauks virš vandens, bet kada pasieks ledų sritį, tai jis pasiners ir plauks po ledu. Oro jo įgula turės įvalias. Bet kur norės, tai galės pasirinkti tinkamesnę lygesnę ledų apačią, prie jo prisiglausti, išgręžti skylę ir išlipę ant ledo patyrimėti.

Kažin ar ir nauji jo planai pavyks. Kiek pamenu, tai 1931 metais Sovietų mokslininkai iškalno perspėjo, kad Wilkinso planai neišdegs. Taip ir atsitiko. Tada Sovietų mokslininkai, sakė, kad kol kas šiaurės tyrimui yra geriausi prietaisai, tai ledlaužiai ir lėktuvai.

ATSTOS MIERUOTOJAI

Keisti tai prietaisai monokuliariniai ir steriniai atstos mieruotojai. Juk ar ne stebūklas, kad ant vietos stovint prie to prietaiso, valdant jį, gali už 20 arba ir 30 mylių atstoje vos-vos matoma daiktą nusverti, kaip toli jis yra. Žinoma, tai nėra didžiausi šių dienų technikos, ypatingai karo technikos stebūklai. Šiandien karo technika yra turtinga daugeliu dalyku, kaip ve, Sovietų Sąjungoje tankai, sverianti daug tonų, pakyla nuo žemės ir peršoka ant savo kelio kliūtis; tankai amfibijai—plaukiantį per upes, ežerus ir važiuojanti sausžemiui.

Mieruotojų yra daug ir visokių. Orlaiviai ir prieš-orlaiviniai apsigynimo skyriai turi augščio mieruotojus, orlaivių spartos mieruotojus, kontrolierius, kurie sujungti su prieš-orlaivinėmis kanuolėmis patys pradeda šaudyti, specialius prietaisus, kurie ir nakties laiku ore suranda lėktuvus ir daug daug kitų prietaisų. Šiandien veikiausiai karo technika turi daugiausiai stebūklų, nes kiekvienoj šalyj geriausi smegenys tam dirba. Imperializmo šalyse dirba tam, kad prisigaminus visokių ginklų ir užpuolus kitus kraštus. Sovietų Sąjungoj dirbama tam, kad apsigynus nuo užpuoliku.

Kiekvienam aišku, kaip yra svarbu tuojaus sužinoti, kaip toli yra prieš laivai, kurie artinasi tavo pakraščius bombarduoti arba miestus griauti, kaip toli yra prieš apkasai, tankai ir daugelis kitų pasirodžiusių dalykų. Sakysime: jūroje karo metu vienos šalies laivas pamatė kitos šalies laivą,—kaip sužinoti jo

atstą? Seniau pradėdavo pyškinti iš kanuolių ir padu prasta akimi tėjimo, ar kulkos pasiekia priešą ar ne. Jeigu pertoli klojosi, tai nustatydavo artimesniam puolimui; jeigu perarti, tai bandė dašauti toliau, jeigu tik kanuolės siekė. Tas dalinai ir dabar dar praktikuojama, bet tai labai retas atsitikimas. Dabar abi pusės turi tolio mieruotojus, greičio skaitytuos ir daugelį kitų prietaisų, kurių pagalba greitai ir teisingai išskaitliuoja atstą.

Kaip Veikia Mieruotojai?

Štai, sakysime, Vokietija užpuolė Angliją. Anglijos laivas jūroj pamatė Vokietijos laivą. Tuojaus anglų laivo specialiai jūreiviai priėjo prie mieruotojo, kuris yra panašus į ilgą rasta. Prietaisais ne galu atsuktas linkui vokiečių laivo, bet šonu. Ties jo viduriu yra žiūrėjimui prietaisai, prie abiejų galų, pusėje į vokiečių laivą, du dideli specialio išdirbimo stiklai. Šie abu stiklai nukreipti į vokiečių laivą. Bet jie taip įrengti ir sujungti su mieruotojo viduriniiais prietaisais, kad kai rės pusės stiklas perleidižia šviesą ir viduj prietaiso matai laivą tiesiai, taip, kaip jis plaukia; bet tuom pat kartu dešinės pusės prietaisas taip įtaisytas, kad rodo geometrinį kampa. Per kai rės pusės stiklą perduoda šviesą laivą bokštaiš ir dangų, bet jau dešinės pusės stiklas perduoda vokiečių laivo atvaizdą jū-

romis į viršų, laivas bokštaiš žemyn—augštelnikas. Tarpe laivo atvaizdo, matomo teisingoje šviesoje per kairį stiklą, ir tarpe augštelniko laivo, kuris matosi per dešinės pusės stiklą, yra tarpas. Ir tas tarpas yra didesnis, kuo yra didesnis tarpas tarpe anglų ir vokiečių laivų.

Tėmytojas tą viską mato viduryje mieruotojo, per abu stiklus jam ateina šviesa ir perduoda vokiečių laivo paveikslą. Prie tėjimo yra specialis atstos mieravimo račiukas, pilnas brūkšnelių ir numerių. Jo kiekvienas brūkšnelis reiškia 100 metrų. Mieravimo račiukas stovi ant nulio (0). Bet štai sukū jį, ant jo numerių skaitlinės auga, viduje prietaiso abu paveikslai vokiečių laivo artinasi, ir štai jau atsirėmė vieno paveiklo bokšto galas į kito—paveikslai suvesti į daiktą. Žiūrėtojas pažvelgė į mieravimo račiuką ir tas rodo 15,000 metrų. Reiškia, vokiečių laivas yra už 15,000 metrų arba 15 kilometrų. Jeigu laivai tolinis vienas nuo kito, tai vėl pradės skirtis suvesti laivų bokštai, tada vėl prisieis sukli mieravimo račiuką ir jis rodyš kokis tarpas dar prisidėjo tarpe buvusios atstos, bet jeigu laivai artinasi, tai tada jau laivų bokštai lips vienas ant kito ir pasukus račiuką į kitą pusę, matysis, ant kiek atsta sumažėjo.

Ir taip užvedus ant prieš laivo atstos mieruotojų, ji nuolatos turi, kiekvieną minutę, sekundą žinai, kur jis sukasi ar artyn tavęs, ar tolyn. Kitų prietaisų pav-

(Tasa 5 pusl.)

Laisvoji Sakykla

PREMKIME DR. ŠLIUPO ATsilankymą

Skaitant iš Lietuvos, ypač kunigų leidžiamus, laikraščius, gauni labai blogą paveikslą apie dabartinę Lietuvą ir jos kultūrinį stovį. Iš tiesų dabartinė Lietuva artimai panaši į 30 metų atgal buvusią Meksiką ir visai neseniai buvusią Ispaniją, kur juodasis klerikalizmas buvo pavergęs darbo žmones protiniai ir ekonominiai per daug šimtų metų. Meksikos ir dabar vėl Ispanijos liaudis syki susiprato ir pasiiluosavo iš juodo klerikalizmo globos, ir jie budavoja geresnė draugijinė tvarka, paremta ant mokslo, ant žinojimo. Bet Lietuvos mūsų broliai, dar ir šiandien klaidžioja religinėj tamsybėje. Jau dabar Lietuvoj veikia trylikos skirtingų tinginių vyrų ir moterų zokony, turinčių parapijose apie 40 skyrių. Seniau buvusios parapijos dabar išdalytos į dvi-tris. Vis budavoja naujos bažnyčios; vis statoma pakeliais nauji kryžiai; vis populiaruojama tarpe tamsių parapijonų “stebūklings vietas” kaip va: Žemaičių Kalvarija, Šiluva, Pažaislis, Kryžiai ir kitos. Marijonų zokoninkų Marijampolėje leidžiamame “Saltinyje” No. 37—1935 m. vienas kunigas aprašo savo įspūdžius apie Žemaičių Kalvariją. Sako, kad matęs žmones klupsčius keliaujant, ir jam tas patiko. Toliaus jis šaukia: “Kiek čia ašarų išlieta, kiek maldų pasijusta į dangų,—tik vienas Dievas žetino...” Vienas faktas jau žinomas, kad tarpe tų klupsčiuojančių, ašarojančių, maldaujančių nebuvo didpilvių kunigų, dvarponių ir kitų turtuolių. Tai vis nuskurę, išalkę Lietuvos beže-

mai ir mažažemiai. Kunigija džiaugiasi, didžiuojasi, kada jiems pavyksta sufanatizuoti tamsius žmonelius tiek, kad šitie bijosi savo šešėlio: klupsčioja, sau krūtinės daužo ir net ašaras lieja. Tik šitame yra ta kunigijos “dieviška galia”. Taipgi čia tas kunigėlis pamiršo pasakyti, kad šitose “stebūklingsose vietose” stebūklingsai po Lietuvą platinamos baisiausios limamos ligos. Sveiki ir ligoti visi sykiu keliauja; sykiu guli; tame pat vandenyje visi prausiasi; visi iš to paties viedro geria ir visi pirštus kiša į ta patį “šventą vandenį”... Kunigija gerai žino šito viso rezultatus. Bet tyli: jiems daugiau apeina litai, negu Lietuvos žmonių sveikata.

Lietuvoj, be stebūklingsų vietų, burtininkų-užkalbėtojų, Šv. Agotos duonos ir tam panašiai dar kunigija turi pasidribus daugybę visokių šventųjų, su kuriais daro puikų biznį. Ypač Lietuvoj gana pagarsėjus švento Antano Novena. (Žodis NOVENA” paeina nuo žodžio “NOVIEM” — reiškia devyni). Kunigų leidžiamam “švento Pranciškaus Varpely” spausdinama žmonių liūdijimai, kaip jiems Šv. Antano Devyni “pagelbėjo”. Vienas žmogus rašo, kad jis buvo patrauktas į teisimą jautėsi kaltas esąs, tai netikėtosi provą laimėti. Bet jis papirko Šv. Antano Noveną ir kaltu būdamas provą laimėjo. Kita moteris-motina rašo, kad ji turi dvi dukteris, kurios eina į mokyklą, bet nesimokina. Motina buvo susirūpinusi su dukrelių egzaminais. Čia irgi papirko Šv. Antano Noveną ir nemokšos dukrelės išlaikė egzaminus. Kunigija ne tik didžiausiomis nesąmonėmis mulkina darbinin-

kus, bet dar prie progos juos išjuokia. Prieš gavėnią kunigų leidžiamam “Žemaičių Prietelyje” tilpo toks pranešimas: “Neturintieji valgyti atleidžiamu nuo alkinimosi įstatymo. O dėl ko? Dėl to, kad bažnyčia maloni motina.” Tie, kurie neturi ko valgyt, tai jie ir gavėnjoj viską, ko neturi, gali pilna burna valgyti. Ir kunigai sako, kad dėl to jiems nereikės eiti į peklą. Tikrai “maloni motina” ta katalikų bažnyčia!

Beskaitant šitokią ir panašią Lietuvos kunigų leidžiamą žmonėms “apšvietą”, tai rodo si kad šiandien Lietuva gyvena viduramžių gadyne. Ir kas blogiausia, tai kad šitos kunigijos pilnoj kontrolėj yra visos Lietuvos mokyklos, visa apšvietą. Todėl Lietuvos jaunimas užuot gavęs tikro mokslo, tikro žinojimo, gauna iškraipytus faktus ir religinius prietarus. Dėl to Lietuvoj taip giliai saknis įleido juodasis klerikalizmas, kad Lietuvoj laisvamanybės darbas buvo labai apleistas. Tiesa, Lietuvoj veikia Dr. J. Šliupo vadovaujama Lietuvos Laisvamanių Eitinės Kultūros Draugija, kuri leidžia mažo formato mėnesinį laikraštuką, “Laisvoji Mintis”, rengia paskaitas, steigia knygynėlius, laisvas kapines ir tam panašiai. Bet dėl finansų stokos draugijos veikimas mažas ir nepasiekiamas tie darbininkai, kuriuos reiktų pasiekti. Reikalinga Lietuvos laisvamaniškas veikimas padidinti, idant pasiektų su apšvieta, su tikru žinojimu kunigų suklaidintus darbininkus. Reikalinga “Laisvąją Mintį” padidinti ir leisti bent du syk per mėnesį; reikalinga visuose miesteliuose tverti L.L. E.K. Draugijos skyrius: prie skyrių steigti laisvas skaityklas, laisvas kapines. Reikalinga Lietuvos laisva mokykla, kur būtų galima išaukšti jaunus kultūros ir apšvietos nešėjus. Idant tą viską įvykdyti gyveniman Lietuvoj, tam reikia nemaža pinigų ir jų prie esančių sąlygų Lietuvoj nėra galima sukelti. Čia reikalinga, be partijų skirtingum, mūsų visų Amerikos progresyvių lietuvių pagalba. Su šituo tikslu pas mums ir atvyko gerb. Lietuvos švietėjas, Dr. Jonas Šliupas. Dr. Šliupas mylėtų pats aplankyti visas mūsų kolonijas ir savo žodžiu perstatyti padėtį ir reikala. Bet dėl senatvės ir sveikatos to padaryti negalės. Todėl mes patys turime ateiti Dr. Šliupui ir sykiu Lietuvos žmonėms į pagalbą. Visi ir visur gyvenantį progresyvių lietuvių turime pagal išgalę pri-

sidėti su savo aukomis. Ne tik patys prisidėti, bet ir paraginti kitus tą padaryti. Paagituotelyje” tilpo toks pranešimas: “Neturintieji valgyti atleidžiamu nuo alkinimosi įstatymo. O dėl ko? Dėl to, kad bažnyčia maloni motina.” Tie, kurie neturi ko valgyt, tai jie ir gavėnjoj viską, ko neturi, gali pilna burna valgyti. Ir kunigai sako, kad dėl to jiems nereikės eiti į peklą. Tikrai “maloni motina” ta katalikų bažnyčia!

Aukus išrašykite Dr. J. Šliupo vardu ir siųskite adresu: Dr. A. L. Graičunas, 3310 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visos aukos bus pakvituotos tam pritariančiuose laikraščiuose. Reikalas visiems lygiai svarbus, tai nebūkite kurti... A. M. Metelionis.

“Priekalo” Reikalai

(Tasa iš 2 pusl.)

kalą” 1935 metų bilas. Prašyčiau pasiskubinti ir pasiimokėti. Reikia užbaigti atskaitą su žurnalo leidėjais. Visi, kurie dar esate skolingi, tai būtinai atsiseikite iki šio mėnesio pabaigai.

Bayonne, N. J.

Busai į “Laisvės” Pikniką

Draugai bayonnečiai įsitemykite, kad 4-tą d. liepos nuo M. Panelio užiegos, 347 Ave. E, kamps 26th Street, išeis busas į “Laisvės” pikniką, 12 val. dieną. Kelionė į abi puses vienam asmeniui \$1.00, porai —\$1.75. Yra pasamdytas naujas gražus 33 pasandžerių busas.

Prašome iš anksto užsiregistruot. Jei matysime, kad daug važiuoja, tai p a s i s amdysime kitą busą.

KOMISIJA.

Notary Public
Tel. Stagg 2-0783
Night Tel. Jewiper 5-4912

Juoza Levanda
(LEVANDAUŠKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdu automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos. Ateikite ir perstikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS
B. BOGDASAROFF
200 Second Avenue
tarpe 12th ir 13th St., N. Y. C.
Gydo odos, kraujo, pūslės—šlapinimos ligas.
Val. nuo 10:30-8; Sekmėd. 11-1 diena
Tel.: Algonquin 4-8294

“Priekalo” Komplektai

1935 metų “Priekalo” visų kopijų pas mus dar yra. Labai svarbu turėti visus numerius. Kurie draugai norite gauti, tai kreipkitės ir gausite visus 1935 metų numerius už 50 centų. Pasinaudokite progą, nes vėliau jų nebus galima gauti.

Dar kartą varde “Priekalo” leidėjų prašau visus draugus ir drauges užsimokėti užsilvokusias bilas, atsinaujinti prenumeratas, kurių pasibaigę, taipgi užsirašyti sau taip naudingą žurnalą.

George Kuraitis.

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins
(SALINSKAS)
Lietuvis Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisyta Kopyčią ir saš del po žemęnų pietų.
Teikiame nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway,
Woodhaven, L. I., N. Y.

Petras Prasauskas
Budvonių Kontraktorius
Budavoju naujus ir taisau senus namus. Modernikai padarau krautvėm frontus.
Kreipkitės
PETER PROSS
1771 Stillwell Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas Beachview 2-3103

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikalus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių iš senų padarau naujus paveikalus ir krajavus su d a r a u su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio reikalaujama. Taipgi atmaliauoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp Broadway ir Stone Ave., tarp Eastern Parkway ir Chanucey stočių BMT Lane.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Keturių Didžiųjų Organizacijų PIKNIKAS

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Trečias Apskritys, Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Antras Apskritys, Meno Sąjungos Antras Apskritys ir Nacionalis Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Jaunimo Komitetas.

IVYKS NEDELIOJ
BIRŽELIO

JUNE 28
1936

EAGLE ROCK (Crystal Lake) PARKE
WEST ORANGE, N. J.

KELRODIS: Imkit karą No. 21 ant Broad St., Newark, ir važiuokit iki galo linijos. Išlipę, imkit Eagle Rock Busą, kuris važiuos iki parko.

AUTOMOBILIAIS: Važiuokit Main Street arba Central Ave., arba Park Ave. iki Eagle Rock Ave., į kalną po kairei ir vėl po kairei iki parko.

PIRMU SYK TOKIS TURININGAS PIKNIKAS

ŠTAI PROGRAMA

PRADŽIA 12-tą VAL. DIENĄ

Šokiams Visą Dieną Gros—Orkestra
Bus Duodama Dovanos prie Ižangos.
Dainuos Sietyno, Aido ir Pirmyn Chorai.
Taipgi Bus Įvairių Žaislų.

ĮZANGA—TIK 25 CENTAI

Pittsburgho Apygardos Draugijoms

Žemiau paskelbiame visų draugijų susidraugavimui Istatų projektą, priimtą draugijų atstovų konferencijos, gegužės 17 d., 1936 m., L. M. D. svetainėje, Pittsburgh, Pa. Perskaitykite savo susirinkime.

ISTATAI

I.

Tikslas

Visuomenės gerovės įvykdymas be draugijų darbo neįmanomas.

Jokis geras sumanymas visuomenės arba tautos labui negali tiksliai įvykti be draugijų bendradarbiavimo.

Kas tik yra gero padaryta lietuvių visuomenėje, visa tai padarė lietuvių draugijos.

Del to yra tinkama ir nuosekli, kad pačios draugijos turėtų savo nuolatinį ryšį arba susidraugavimą del padidinimo savo gerovės, pakėlimo savo vardo visuomenėje ir geresnio darbo pačios visuomenės labui.

Šiais dėsniais remdamesi, skelbiame šį mūsų tikslą:

1. Suglausti į laisvą susidraugavimą visas Pennsylvania Vakarų ir artimųjų West Virginijos ir Ohio sričių lietuviškas draugijas, kurios sutinka su šiais įstatais ir bendrai pažangiu kultūrinu veikimu, neliečiant grynai partijinių ir religinių dalykų.

2. Remti kiekvienos draugijos kultūrinį veikimą, sumanymus ir parengimus, kaip jų pačių naudai, taip ir visuomenės labui; išdildinti niekam nenaudingus vienus prieš kitą užsivarinėjimus ir darbuotės kenkimus.

3. Kelti kiekvienos draugijos vardą; rinkti medžiagą draugijų istorijai, jų konstitucijas, senus čarterius ir įvairius ženklus. Istorinę medžiagą skelbti laikraščiuose, kad būtų galima pašalinti klaidos ir netikslumai pirma, negu bus išleista draugijų istorija.

4. Steigti lietuvių kalbos pamokas suaugusiems, o ypač mūsų čia gimusiems jaunimui. Kur galima, išreikalauti iš valdžios apšvietos įstaigų, kad įvestų mūsų kalbos pamokas.

5. Rengti mūsų vaikus prie to, kad jie noriai dėtųsi prie draugijos ir atskiras mūsų didžiųjų organizacijų čia gimusių mūsų draugijų, arba, kuomet yra galima, tvirtų sau atskiras klubus.

6. Stoti visomis išgalėmis už Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę, lygiai taip ir už mūsų žmonių laisvę, demokratines teises pačioje Lietuvoje; kaip tai: už laisvę tvėrimo visokių draugijų, už laisvę draugijų gyvavimo, už susirinkimų laisvę, už gyvo ir spausdinto žodžio laisvę; priešais persekiojimą draugijų ir atskirų piliečių, neprašizengusių kriminališkai; taip pat stoti už palaikymą ir patobulinimą civilių, demokratinų teisių Amerikos Jungtinėse Valstijose, ginti teises kaip piliečių, taip ir ateivių.

II.

Veikimo Tvarka

1. Šios organizacijos nariais yra draugijos ir kuopos.

2. Nė vienas narys (draugija) nesikiša į kitos draugijos vidaus reikalus.

3. Šios organizacijos narių-draugijų atstovų metinis suvažiavimas yra aukščiausia įstaiga. Bet atskiram svarbiam reikalui išspėsti aukščiausia įstaiga yra referendumas. Referendumui klausimą paduoti gali suvažiavimas, arba vykdomasis komitetas, arba to gali pareikalauti dvi draugijos.

4. Metinis suvažiavimas išrenka vykdomąjį komitetą iš tiek asmenų, kiek mato esant reikalinga.

5. Atsitikus labai svarbiam visuomenės reikalui, gali būti sušauktas nepaprastas suvažiavimas, kuriame dalyvauja tie patys atstovai, kurie buvo draugijų išrinkti į pastarąjį metinį suvažiavimą.

6. Į suvažiavimą draugija renka vieną atstovą nuo kiekvienos penkiasdešimties savo narių; turinti mažiau, kaip 50 narių suvienčia vieną atstovą. Šie atstovai yra nariais visuotinio komiteto tarpe metinių suvažiavimų. Vykdomasis komitetas palaiko ryšius ir susisiekimus su jais. Vienoje miesto dalyje, taip pat viename miestelyje visų draugijų atstovai sudaro bendrą komitetą ir iširenka raštininką susisiekimui su vykdomoju komitetu.

7. Veikimo lėšoms padengti draugijos įmoka kasmet proporcionales (pagal narių skaičių) duokles į vykdomojo komiteto išdą; esant reikalui, lūosai aukauja iš išdų, iš parengimų pelno ir tt.

8. Vykdomasis Komitetas nerengia jokio bizniško parengimo ir tokiu būdu moraliai remia visų draugijų parengimus.

9. Kiekvienoj apylinkėj organizuojasi vietinių draugijų sąryšis del geresnio darbavimosi.

Gerbiamos Draugijos! Perskaitykite šiuos Istatus savo susirinkime; pareikškite savo pritarimą, ar nuomonę ir parašykite žemiau padėtu antrašu.

Rašykite, kokį vardą šitai organizacijai norite duoti. Yra šie 4 sumanymai:

- 1) Pittsburgho Apygardos Lietuvių Draugijų Sąryšis.
  - 2) Pittsburgho Apygardos Lietuvių Draugijų Federacija.
  - 3) Pittsburgho Apygardos Lietuvių Draugijų Tarka.
  - 4) Pittsburgho Apygardos Lietuvių Draugijų Taryba.
- Parinkite vieną iš tų keturių, arba duokite savo sumanymą. Šis Istatų projektas tiks projektui iki kito suvažiavimo, kuris įvyks rudenį šiais metais.

Rezoliucijų ir inėsimų tvarkymo komisija:

S. Bakanas, J. Gasiunas, J. Baltrušaitis.

Konferencijos vedėjai:

J. K. Mažukna, pirm. A. Bačėnas, sekretorius.

Rašykite šiuo adresu:

J. Baltrušaitis, 205 Seneca Street, Pittsburgh, Pa.

Kaip Nyksta Lietuviai

Rašo DR. D. PILKA

Lietuvoje yra įsigyvenę trys seni ožiai, kurie naikina lietuvių be skirtumo jų amžiaus, asmens, užsiėmimo, ar pažiūrų. Šitie trys žili ožiai yra tuberkuliozas, sifilis, ir vėžys.

Tuberkuliozas Lietuvoje yra plačiai išsigalėjęs jau nuo senų laikų. Yra nurodoma, kad būk lenkai atnešę šita liga į Lietuvą daug metų atgal. Vėliau rusų carai viešpataudami mūsų krašte leido jai išsigalėti mūsų kūne. Tuberkuliozas šiandien yra giliai įleidęs savo pragaištingas šaknis į lietuvių plaučius ir eda organizmą be pasigailėjimo. Tai yra skaudus ryškė lietuviams, kuri kasmet kainuoja tūkstančius gyvybių, ir neša didelį ekonominį nuostolį.

Kova su džiova Lietuvoje buvo pradėta apie 1925 metais, bet progresas iki šiol padarytas dar nežymus. Dr. K. Grinius yra vienas iš tų pionierių, kurie atkakliai veda kovą su džiova visą laiką. Bet juk vienas generolas be armijos, be frankių, be kapitalo negali daug nukovoti. Kova su džiova negali būti laimėta ant greitųjų. Tuberkuliozo šaknis reikia raut pamaželi ir nuodugnai. Čia reikia armijos mokslo žmonių. Čia reikia vesti kovą su nematomais priešais—Bacillus tuberculosi ir kitais reliatyviais mikrobais. Dr. Biėzis ką tik aprašė apie įvairias bakterijas mūsų spaudoje. Kiekvienas skaitytojas privalėtų atkartoti: perskaityti tą straipsnį, kad daugiau susipažintum su šiais nematomais žmogaus priešais.

Prieš mane guli dešimtas metrašis "Kova su Džiova" Lietuvoje. Dr. Grinius įžengiamame straipsnyje nurodo džiovos baisy pavojų tautai ir valstybei. Jis kviečia sukursti ir kovoti iki pergalės. Bet toliau, Dr. Grinius, kaip Draugijos Kovai su Tuberkuliozu pirminkas, savo raporte išdėsto trūkumus: tuberkuliozo bacilių platintojų izoliavimas (atskyrimas) beveik nepradėtas; trūksta izoliatorių (prieglaudų, ligoninių); nėra pastovių pajamų.

Kitą šaunią Lietuvai "dovana" yra palikęs Napoleonas. Tai yra francūzų liga—sifilis. Žemutinėj Kauno miesto dalyje, Nemuno ir Nerio upių susisiekimo kertėj, ant dirvonėlio, riogso senai sugriuvusi luetikų tvirtovė — Napoleono fortas. Daugelis Kauno vaikų žū dižiuojasi, kad čia Napoleonas viešpatavo, ir semia sau inspi-

racijų. Bet tikrenybė šita tvirtovė turi kitokią reikšmę. Iš čia, iš šito kampučio buvo išplatinta Lietuvoje baisi liga, žinoma visame pasauly kaip francūzų karaliaus Liudviko ligą, arba sifilis. Tai yra francūzų dovana Lietuvai, kurią Napoleonas su savo armija ten viešpataudamas paliko. Jie, užkrėtę Lietuvos dukteris sifilio perais, pasitraukė, bet Lietuvos žmonėms paliko amžių kovą. Kad atsikratyt šitos ligos, Napoleono garbintojai Kaune todėl turėtų rausti iš gėdos, vietoj didžiavimosi, tik pamislijus kiek tai skriaudos palikta ateities amžiams.

Supratęs Napoleono Lietuvai padarytą skriaudą, Prūsijos lietuvis gydytojas Schaudinn (Šiaudinis) leidosi į nematomų priešų (bakterijų) pasaulį, kad surast tikrus ligos perus, kurie naikina lietuvius. 1905 metais jam pavyko surasti ir išaiškinti pasauliui sifilio ligos kirminą—Treponema Pallidum. Tai yra vingiuotas, plauko pavidale kirminas, kuris gyvena kraujo sriovėj ir eda žmogaus sveikatą. Ačiu Schaudinno attradimui ir Wassermann'o pritaikytam tyrimui, šiandien visas civilizzuotas pasaulis pradėjo valytis nuo šitos francūzų ligos. Kova su sifiliu ir Lietuvoje yra vedama, bet palyginus su kitų kraštų tempu, mes dar toli esame atsiliekę, nes stoka tyrimų, stoka gyduolių, stoka įstaigų.

Vėžys Lietuvoje taipgi yra įsigyvenęs iki ausų. Vėžys į Lietuvą pats neatėjo. Labai gali būt, kad lietuvių patys atsinešė jį iš pietinių tautų, buvusių giminingų lietuviams senovėj. Bet dar panašiau gali būt, kad teutonai, ar slavai, ar švedai viešpataudami ir besigurdami ant Lietuvos žemės paliko jį.

Vėžys eda lietuvius lyginai kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Kova su vėžiu šiandien yra neapsakomai didelė. Ji yra vedama visuose kraštuose. Pereitą vasarą prof. E. Vinteleris, medicinos fakulteto narys, buvo atvykęs iš Lietuvos į New Yorką, kad patirti, kas čia yra daroma kovai su vėžiu. Žinoma, profesorius tik pamatė New Yorko milijonines įstaigas kovai su vėžiu ir grįžo į Kauną kupinas inspiracijų. Kaip ten nebūtų, kova su vėžiu Lietuvoje dar tebėra privityvis dalykas. Keletas lietuvių gydytojų yra susidomėję šiuo klausimu, bet progresas tebėra labai lėtas. Šiandieninis

šias parduoat prieinamiausia kaina. Tokiu būdu kuopos išdė atsisiras doleris kitas ir pasipirkęs knyga darbininkas turės didelės naudos sau.

Todel, draugės ir draugai, laikas mums pradėt daugiau rūpintis organizacijos reikalais. O labiausia turi susirūpinti tos kuopos, kurių išduose nėra jokio cento.

ALDLD XII Apskr. Rašt. J. T. V.

Klausimai ir Atsakymai

"Laisvės" Redakcija: Šiuomi kreipiuosi prie jūsų, kad praneštumėte, per "Laisvę", kur bus šiemet pionierių kempės? "Laisvė" apie tai nerašo, tai labai blogai.

Su pagarba, S. Petchulis.

Atsakymas: Pionierių kempes organizuoja didmiesčiai atskirai, tuo būdu "Laisvė" negali jas visas sužinoti. Ar šiemet turės pionierių kempę Minersville ir apelinke, tai mes nežinome.

Patariame draugų kreiptis prie Komunistų Partijos vietinių viršininkų ir jie jus pilnai informuos.

vėžio gydymas atsieina labai brangiai. Vienas gramas radio, pavyzdžiui, kainuoja suvirš šimtą tūkstančių dolerių. O kiek jo yra Kaune? Raudonojo Kryžiaus ligoninė turi keletą milligramų, tai ir viskas. Kova su vėžiu Lietuvoje yra dar sunkesnė, nes žmonės yra įpratę gydyti patys save. Iki buku protu kaimietis persitikirina, kad be pagalbos ilgiau nėra galima gyventi, tik tada jis pradeda įieškoti rodos, kas tankiau būna pėrvėlu.

Tokis tai sveikatos likimas kerta mūsų lietuvius pikčiau negu kokis karas. Sveikatos reikalas todėl privalėtų būt statomas pirmoj vietoj. Tik sveikas lietuvis gali tinkamai vesti kovą už būvį su matomais ir nematomais priešais; tik sveika, higieniška išauklėta lietuvių gali gimdyti ir auklėti tinkamą šeimyną savęs pavadavimui; tik sveiki Lietuvos sūnūs ir dukterys gali budavoti stiprią valstybę, tvarkyti ją, žengti mokslu ir progreso keliu pirmyn iki aukščiausio civilizacijos laipsnio; tik sveikas kūniškai ir protiška lietuvis gali palikt pasaulio laimėtoju. Jam prikeltausio ateltis.

Šiuos tris ožius, šitas tris baises ligas reikia vyti lauk iš lietuvių šeimynų, iš Lietuvos. Bet kaip? Čia reikia ne karveivų su šautuvais, bet mokslo žmonių, mokslinių įstaigų, ligoninių, sanatorių, šitai kovai vesti reikia tokių daiktų, kurių Lietuvoje nėra.

Su didele vilčia buvo kreiptasi į Rockefeller Foundation, kad gautų paramą padubavoti Kaune higienos institutą. Prastymas buvo išklaustas, direktorius iš Paryžiaus atvažiavęs apžiūrėjo Kauną, bet prašymas liko nepatenkintas. Kas liko daryt? Niekas daugiau, kaip tik laukt, pakol "tučias tautos aruodas" pasipildys, pakol kraštas prasigyvens.

Todel aš ir rūpinuosi, kad mes, vakarinio pasaulio lietuviai, dar kartą būtume mielaiširdingi, kad mes sumestume atatinantį fondą kovai su džiova, sifiliu,

ir kitomis ligomis Lietuvoje. Pagelbėkim šita sykį Lietuvos mokslinėms įstaigoms, kurios veda kovą už mūsų ir už Lietuvos žmonių sveikatą. Redakcijos Pastaba.—Mums

rodosi, šiandien Lietuvą fašizmas eda labiau, negu sifilis ir vėžys, sudėjus draugėn, todel būtina turime padėti Lietuvos liaudžiai pirmiausiai nusikratyti to kirmino.

PAINTERS and CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

PRANEŠIMAS
Mr. Joseph Jablowskys
Kaipo Representorius
DeSoto ir Plymouth Karų
Tų gražiausios išvaizdos ir saugiausi kelyje—ekonomiškausių—pasitikimų automobilių.
Šaukite jį šiandien parodyti.
Business phone—Brockton 945
Residence. "—Brockton 6337
HALL MOTOKS, Inc.
346 Warren Avenue
BROCKTON, MASS.

BAR and GRILL
V. PALKAUSKAS
gaspadorius
PUIKIAI ĮTAISYTAS
Restaurants ir Alinė
Gaminame visoktų rūšių valgius lietuviško ir amerikoniško stiliaus.
33 Bogart St., Brooklyn, N. Y.
(kampus Varet Street)
Evergreen 8-7449
Prašome užėiti, susipažinti ir susidraugauti. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakaro
NEDELIONIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampus E. 23rd St.

Nužemintos Kainos
suteikimui jums pasiluosavimo nuo karšto oro pasaulio garsiausiose
Naujose Stauch Maudynėse
Coney Island ant Boardwalk, prie Stillwell Avenue
Season Lockers tik | Dviem kambarys \$16.00
už \$5.00 | Keturiem kambarys \$20.00
Visiem yra leidžiama naudotis mūsų roof-garden'u gimnastikam ir atskiruose kambariuose nuogiem vyram ir moterim ant saulės be jokių ekstra mokesčių.

Didžiausias Lietuvių PIKNIKAS BROOKLYNE
Tai Bus "Laisvės" Piknikas Su Dovanomis
Keturiuos Dovanos Pinigais prie Išangos Bilieto
Pirma \$10. Antra \$7. Trečia \$5. ir Ketvirta \$3.
Dovanos yra skiriamos prie išanksto perkamų bilietų. Kurie pirks bilietus prie parko vartų, neturės progos gauti dovanos. Tad, išanksto įsigykite bilietus, naudokitės proga augščiaur minėtų dovanų.
Prašome įsitėmyt jog piknikas įvyks dviejų dienų šventėje.
Šeštadienį, 4 Dieną Liepos-July
Bus toje pačioje vietoje, kur būdavo kitais metais.
ULMER PARK, gale 25th Ave., BROOKLYN, N. Y.
Šokiam be perstojimo grieš dvi didelės orkestrės.
Prof. Retikevičiaus Orkestra || **William Norris Orkestra**
Grieš Lietuviškus Kavalkus || Grieš Amerikoniskus Kavalkus
Yra pakviesti Connecticut valstijos chorai ir Lyros Choras iš Philadelphijos. Taipgi yra užkviesti New Jersey ir New Yorko valstijų darbininkiški chorai.
PRADŽIA 10 VAL. RYTO. IŽANGA 40 CENTŲ ASMENIUI.

Conn. Valstijos Lietuvių Organizacijos Nuosavybė

Naugatuck, Conn., Linden Parke, Švento Jurgio pašalpinės draugystės, pasibudavo naują svetainę. Pabudavojimas kainavo \$14,000. Turi tris kambarius, sklepas tinkamas rengimui vakarienių, gali sutilpti apie du šimtai žmonių. Svetainėje įtalpa apie 300 žmonių. Žodžiu sakant, visas įrengimas naujausias mados, namas turi visus praramumus.

Naugatuckiečiams reikia palinkėti gerų pasiekimų jų darbuotėje. Bet draugai turėtų daugiau susirūšti su mūsų spauda. Žinau daug, kurie vartoja gerai plunksną. Kodeli nieko nerasoite ir nesigarsinate "Laisvėje"? Tas jums daug pagelbėtų verstis su nauja svetaine. "Laisvės" spalvos atviros darbininkų raštams iš dirbtuvių ir draugysčių veikimo.

Ta šv. Jurgio draugystės seniaus buvo nusistatčius religiniai, nepriimdavo narių, kurie nelankydavo bažnyčios ir neidavo išpažinties nors kartą į metus. Dabar priima lietuviškai kalbančius, nepaisant nei religinių įsitikinimų. Prie tos Jurginės susivienijimo dar dvi pašalpinės, Petrinė ir Franciskinė. Vienybės rezultate įsigijo naują svetainę.

Naugatuck ir Union City seniau buvo 7 pašalpinės draugystės, dabar liko dvi—augščia kalbama ir Conn. Valstijos Lietuvių Susivienijimas. Prie šios susivienijimo Vytauto pašalpinės draugystės.

Tolimesnis gyvavimas lokaliųjų pašalpiinių draugysčių nėra skaištus. Kiek su draugais pasikalbėjus apie tas dvi gyvuojančias, tai jie pripažįsta, kad daug pinigų išleista statant svetainę. Daug narių yra senių, daug sirgo. Tokie pranašavimai nebūtų malonūs kalbėti. Bet čia pat, Naugatucke pergyventi laikotarpio faktai rodo didelius pasiekimus. Priverstos pašalpinės turėjo vienytis, atskiros nebūtų išgyvavę.

Dabar naugatuckiečiams vertėtų klausimą kelti apie susivienijimą Jurginės ir Conn. Valstijos Lietuvių Susivienijimo į vieną draugiją. Paskui vienytis su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu. Tik tuomet būtų jūsų senatvėje užtikrinta pašalpa.

Svečias G. K.

Nazareth, Pa.

Dienos Įvykiai

Važiuoju, žiūriu palei Nazarethą trokas su šieno vežimiu įvažiavęs į fermerio kiemą per tvorą. Trokas ir tvora aplaužyta. Pasiteiravus pasirodė, kad tas trokas priklauso Milleriui. Milleris turi didelę fermą, kurioj jis augina alfą. Millerio darbininkai verčiami labai skubėti, į valandą turi suvažinėti paskirtą toli, o jei to nepadaro, tai pravoro iš darbo, kaipo netikusių darbininką. Ir dienomis ir naktimis tą alfą veža. Važiuoja po 40 mylių į valandą. Oras sausas, dulkių debesys kyla. Farmeriai draiverius keikia, bet šie yra verčiami skubėti. Turi dirbti 12 valandų į parą už 22 centu į valandą.

Pavažiavęs toliau, Pen Dike No. 4, matau bosą stovintį ir laukiantį ant kampo. Žiūriu, parvažiuoja trokas žemės ištuštines. Nespėjus trokui sustoti, kada paleido bosas savo gerklę ant darbininko, J. Genuts. Maniau, esiu darbininką užtarti, tad bosas, lig supratęs, skubiai nusmuko į dirbtuvę. Paklausiau darbininko, "už ką tas bosas taip rėkia ant tavęs?", atsakymas buvo: "Neužtenkamai greitai suvažinėėjau ir ištuštinau žemę iš troko."

Toliau Nazareth Brick Co. darbininkas J. Lewis skundžiasi, kad jį iš darbo išvarė.

Klausiu, už ką? "Nagi, bosui pasipriešinau, nepakešdamas darbo sąlygų". Sako, "plytas reikia deginti kelias dienas. Kaip jau plytos pasirodo gatavos, užgesinam pečių. Pa-laukus kelias valandas, verčia darbininką imti plytas iš pečiaus, kur dar labai karšta. drabužiai rūksta, kojom labai karšta, ant rankų pūslės darosi."

Manau sau, tai toks surėdymas. Kaip ilgai darbininkai kės tokią tvarką? Jie nesvietiškai verčiami skubėti ir taip paniekinčiai dirbti, ir dar pusbadžiai gyventi. Visiems reikia pagalvoti.

F. B.

London.—Iš Anglijos seimo pasitraukė buvęs kolonijų ministeris J. H. Thomas, kuris išdavė valdžios išdo paslaptis naudai finansinių meklery.

MOKSLAS IR TEHNIKA

(Tąsa iš 3 puslapio)

gelba nustato kanuoles ir jau pirmi šūviai gali pataikinti tiesiai į tikslą.

Atstos mieruotojų yra ke-lių rūšių, bet visų jų viena teorija—geometrinis kampas ir savoji bazė viską išsprendžia. Ant šios teorijos pasiremiant pagaminti ir augščio mieruotojai, kuriais nuo žemės mieruoja, kaip augštai skrenda lėktu-vaiv.

D. M. Š.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

I Kolonijų Draugus ir Draugestį šiemet rengiamas "Laisvės" piknikas yra pusėtinai pavėluotas iš priešasties stokos tinkamo parko, kurio įėjimoje ilgai Pensylvanijoj ir New Jersey. Parkas yra paimtas Pitman, N. J. Ižangos platinimo tikiečiai jau baigiama atspausdinti.

Philadelphijos organizacijos nusitarė šaukti plačiausi masinį susirinkimą su artimiausiom aplinkėm,

būtent iš Chesterio, Readingo, Eastono ir iš New Jersey ne tik mūsų organizacijų narius, bet "Laisvės" skaitytojus ir dalininkus, visus simpatikus mūsų judėjimo. Būtinai draugai dalyvaukit ant šio susirinkimo, nes yra svarbių dalykų pranešti. Mes kiekvieną metą turime trukumų, klaidų ir visokių nesmagumų, kad tą viską išvengt, turime dalyvauti ant susirinkimų ir bendrai išdiskutuoti ir tą viską pagerinti.

Susirinkimas įvyks 23 dieną birželio, 8 val. vak., ant 8-tos ir Fairmount Ave. gatvių—Laudies Name. A. J. S. (140-141)

WATERBURY, CONN.

Birželio 20 d. įvyks Komunistų Partijos naktiniai šokiai po mėnulio švies, Lietuvių darže už Lakewood ežero, Waterbury Conn. Muzika grieš nepaprastai gerai, visokius šokius, kaip amerikoniškus, taip ir lietuviškus. Ižanga labai žema tik 25c asmeninai, prie tikieto gausie, ir užkasti. Todėl draugai ir draugės, prijaunanti komunistiniam judėjimui, kviečiami atsilankyti į mūsų rengiamus šokius. Paremsite finansškai ir moraliskai. Žinoma visiems draugams ir simpatikams, kad be finansų nieko negalima nuveikti šiame kapitalistiniame surėdyme. Ateidami į šokius nepamirškite pasiimti ir "bathing suits", nes čia yra maudy-nės ir galima maudytis.

Komitetas. (140-141)

DETROIT, MICH.

Detroito Aido Choro nariai būtinai dalyvaukite choro pamokose, kad būtų galima tinkamai prisirengt prie spaudos pikniko.

Praktikos įvyks pėtnyčioj, birželio (June) 19, Draugijų Svetainėje, 4097 Porter St., 7:30 val. vak.

Nepamirškite dalyvaut ir kitiems nariams praneškite.

Aido Choro Valdyba. (140-142)

PATERSON, N. J.

Visų "Laisvės" skaitytojų atyda! Kaip buvo rašyta dienraštyje, kad "Laisvės" Sidabrinio jubilėjaus 25 metų sukaktuvių bus duodama puiki knyga, "Mortos Vilkenės Divorsas", "L." skaitytojams, tai dabar ji jau gatava ir visi skaitytojai malonėkite ateit į ALDLD 84 kp. susirinkimą nedėlioj, 21 d. birželio, 12 v. dieną, S. Bakanausko svetainėje ir galėsite pasiimt tą gražią dovaną.

J. Matačiūnas. (140-142)

BROOKLYN, N. Y.

Violet Tamkiūtė rengia įjomų kostiumų balių ir koncertą rugsėjo 27, Labor Lyceum svetainėje, Brooklyne. Čia dalyvaus visi žymūs Brooklyno ir iš toliaus artistai. Tad prašome kitų organizacijų nerengt tą dieną jokių parengimų, bet užkvičiam jus visus skaitlingai dalyvaut šiame nepaprastame parengime.

V. T. (140-141)

DETROIT, MICH.

Visiems delegatams svarbus pranešimas! Delegatai, kurie buvo išrinkti važiuot į Lietuvių Kongresą, Clevelande malonėkite susirinkti prie Draugijų svetainės, 4097 Porter St., trečiadienio vakare, 17 d. birželio, 7:30 val. vakare. Čia komisija paskirstys vietas del važiavimo. Transportacijos Komisija. (139-140)

HUDSON, MASS.

Milžiniškas piknikas, kurį rengia bendrai 7-tos vietinės draugijos ir organizacijos, įvyks nedėlioj, 21 d. birželio, prie Fourth-Meadow, Marlboro ežero, Scandinavian Club svetainėje. Pradžią 10 val. ryto. Bus gera orkestra šokiams ir graži svetainė. Taipgi yra graži vieta del maudyšios. O valgių ir gerimų visiems bus užtikrintai. Tad kviečiam vietine ir aplinkinės visuomenės skaitlingai dalyvaut. Komitetas. (139-141)

GREAT NECK, N. Y.

ALDLD 72 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, 15 d. birželio, 8 val. vakare, M. H. Sabenko svetainėje, 91 Steamboat Rd. Visi nariai dalyvaukite, nes turim daug svarbių dalykų apsvartymui, kaip tai išleidimas delegatų į Clevelando kongresą ir rinkimas delegatų į 2-ro Apskričio konferenciją, kuri įvyks 28 d. birželio, W. Orange, N. J. Taipgi draugai užsimokėkite duokles.

Sekr. V. A. (139-140)

WILKES BARRE, PA.

Delegatų pasiuntimo į Clevelandą naujai yra rengiama card party ir vakarienė, serodį, 17 d. birželio, pas drg. M. Norbutą, 210 Hazel St.

Pradžią 7 val. vakare. Tad visi lietuviai kviečiami dalyvaut ir parent šį svarbų darbininkų žygį, ir kaip galint pagelbėti šioms delegatams linksmam išvažiuoti, ir sekmingai atlikt savo darbus kongrese. Kviečia Komisija. (139-140)

LICENSES

BEER WINE LIQUOR Wholesale Retail

NOTICE is hereby given that License No. 38-268 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under the Alcoholic Beverage Control Law at Brighton Boardwalk, 300 Feet W. of Brighton 1st Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

HERMAN KATZ, MAX ZITNEH and MAX COHEN

NOTICE is hereby given that License No. 38-269 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 39 Graham Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

CHARLES BROWN

NOTICE is hereby given that License No. 38-270 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 476 New Utrecht Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

BARRY TAP, Inc.

NOTICE is hereby given that License No. 38-271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 476 New Utrecht Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-272 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-273 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-274 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-275 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-276 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-277 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-278 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-279 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-280 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-281 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-282 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-283 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-284 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-285 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

NOTICE is hereby given that License No. 38-286 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 10th St., Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB VENTURA

Sveikinkite Komunistų Partijos Nominacijų Konvenciją

Kuri Bus SEKMADIENI, BIRŽELIO 28 JUNE Prasidės lygiai 2-ą valandą po pietų. Dursys bus atdaros nuo 12 val. dieną. BUS MADISON SQUARE GARDEN 8th Avenue ir 50th Street New York City

REZERVUOTOS SĖDYNĖS \$1.10

Tikietis galima gauti sekamosiose vietose:

Workers' & People's Bookshops: 50 East 13 St., 140—2nd Ave. (arti 9th St.), 115 W. 135th St., 1001 Prospect Ave., Bronx; 1337 Wilkins Ave., 369 Sutter Ave., Brooklyn; House of Knowledge, Brighton & 6th St., on the Boardwalk, Bronx Cooperative Office, 2800 Bronx Park East.

PASTABA: 9-tos Nacionalės Konvencijos Bankietas bus laikomas šeštadienį, 27-tą birželio (June), 7 v. v., Manhattan Opera House, 34th St. ir 8th Ave., N. Y. Užsisakykite vietas per laiškus: P. O. Box 87, Station D, New York.

ANTANAS KASMOČIUS GRAŽIAI ĮRUOŠTA VIEŠA UŽEIGA

Čia užėję tikrai jausitės patekę į tinkamą vietą ir atsilankysite dažniau.

VISOKIOS DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

GERI STEAK'AI IR KITI VALGIAI

Antano Kasmočiaus vieta skersai gatvės nuo "Laisvės", ant kampo Lorimer ir Ten Eyck. Sts.

49 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Gražiai priimate svečius iš kitur atvykusius. Tel. Evergreen 8-8520

NOTAR PUBLIC TEL. STAGG 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios dromams mylimiems pašarvoti dovanai.

Nulūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

BOSTONO APIELINKĖS "LAISVĖS" NAUDAI PIKNIKAS

Didžiausias Bostono Apie linkėj Piknikas, kurį rengia Darbininkiško Organizacijų Apskričiai, I V Y K S

4 d. Liepos—Fourth of July

Kaip kitais metais, taip ir šiemet organizacijos skiria puikias pinigines dovanas prie įžangos bilietų. Tad išanksto įsigykite įžangos bilietus.

GEROS MAUDYNĖS IR PATOGI SALĖ ŠOKIAMS.

Bus puiki muzikališka programa ir prakalbos per garsiakalbį ŠOKIAM GRIEŠ ŠEŠIŲ KAVALKŲ ORKESTRA

Iš anksto įsigykite įžangos Bilietus.

Rengėjai prašo kitų organizacijų tą dieną nieko nerengti ir širdingai kviečia dalyvaut šiame parengime.

Bus Vose Pavilion Parke MAYNARD, MASS.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos ir Staigios Ligos gydymas naujoviskais būdais

Patenkinančios ir greitos pasekmės. Kreipkitės į Dr. Zins gydymui Kraujo, Ošlos ir Nervų Ligų, Slogų ir Chroniško Skaudulio, Abėno Nusilpimo, Nervų Išsiemimo, Skilvio ir Zarnų Ligų, Hemorrhoidų bei Kitų skausmo ir nesmagumo priežasčių. Gydoma Strėmų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas, Chroniški Reumatiški keblumai, Nosies, Gerklių, Plaučių, Plaučių Arterijų ligas, Inkstų netvarkumas ir kitos ligos Vyrų ir Moterų; jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasiūlyti pasiklauskite manęs, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas.

Mano Išlygos Yra Prieinamos Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Ciepu Ieildimai.

(PASITARIMAI VELTUI)

Dr. L. ZINS— 1st. virš 25 metai 110 East 16 St., N. Y.

Tarp 4th Ave. ir Irving Pl. Valandos—9 A. M. iki 8 P. M. Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M. MES KALBAM LIETUVISKAI.

OSVALDO KYBURIO RESTAURANTAS ir KABARETAS

Puikiai įtaisyta vieta, vadinama Oswald's Cypress Hill Dancing Hall

Patogu pasilinksinti ir tinkamai čia patarnaujama visokiais gėrimais, kaip tai: degtinėmis, alumi, vynu ir lengvesniais gėrimais. Graži svetainė vestuvėms, parėms bei organizacijų parengimams.

PRASOME KREIPTIS SEKAMU ANTRASU: 948-950 Jamaica Avenue Brooklyn, N. Y. Arti Elderts Lane Eleveiterio stoties.

Juožas Kavaliauskas Laisnuotas Graborius Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Keystone—Main 9669 Telephone: Bell—Dewey 6136

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekandčių antrašau: 1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Anglių Kompanija Pirmos klasės anglis, geriausias rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit ir įsų namus. Prašome išsityti adresą ir telefona. Telefonuokite: Evergreen 7-1661 arba užeikite pasikalbėti į ofisa Kampas Union Ave. ir Grand St. 485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY (LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA) 485 Grand Street Brooklyn, N. Y. Telefonas: EVergreen 7-1661

GARSINKITES "LAISVEJE"

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Entuziastiška Kom. Partijos N. Y. Distrikto Konvencijos Atidarymo Sesija

Penktadienio vakarą iš viso didmiesčio, taip pat ir iš miestelių ir farmų visi keliai vedė į St. Nicholas Palace, New Yorke. To prieštastimi buvo prasidedanti Komunistų Partijos New Yorko distrikto konvencija.

Dar prieš prasidedant didžiulė svetainė jau buvo apypilnė komunistų ir fraternalių delegatų. Čia buvo vietiniai veikėjai. Čion matėsi tolimų žvilgančiai baltomis sknelėmis merginų-moteryų delegacijų. Pribuvinėjo ir rausvaveidžiai svečiai delegatai vaikinai-vyrai, daugelis dar su pakeleivingais pundeliais ir valizomis, tiesiai iš stočių.

Vyrai ir moterys, jauni ir suaugę, ėjo čionai dideliama. Kilniam darbui — išdirbimui planų, suradimui naujų būdų kovai už darbininkų reikalus. Juk kas, jei ne komunistai, dėdė didžiausias pastangas išgavimui bedarbiams pašalpos ir bedarbių apdraudos? Komunistai pirmieji pikiete už augštesnes algas ir žmoniškesnes darbo sąlygas. Jie — pasiaukoję kovotojai prieš karą ir fašizmą. Prieš juos didelė istorinė misija — vadovavimas darbo masėms kovose už Sovietų Ameriką.

Dabar, kada fašizmo spėkos vis labiau kelia savo nuodingą gyly prieš darbo žmones, kada karo pavojus didėja, komunistai juo daugiau žino svarbą savo pareigoms. Delto jie čion eina šimtais, kad diskusiodami bendrus patyrimus darbe galėtų išdirbti bendrus planus ateities darbui.

Sesija atidarė d. negras, kurio pavardės neteko sužinoti. Perstatant distrikto organizatorių d. I. Amter delegatai pašoko ant kojų ir prasidėjo ilgoka ovacija.

Draugas Amter pasakė svarbią politinę prakalbą. Jisai trumpais brovžais perbėgo svarbiausius pasaulio įvykius. Plačiau apsisoto ant šios šalies įvykių ir mūsų partijos, o ypatingai mūsų distrikto roles tuose įvykiuose. Pabrėžiamuose punktuose jo kalba buvo pertraukinėjama aplovismentais ir skardžiai palydėta užbaigus.

Iš viso ko matyt, konvencija bus skaitlinga ir reikia tikėtis istoriškai svarbių tarimų. "Laisvės" Rep.

Atėmė Meiluzių Automobilų

Brooklyne yra daug jaunuolių, turinčių automobilius, kurie mėgsta pasimyluoti tamsoje gatvėse. Vienas iš tokių buvo Dominic Sciani, 1223 — 68 St., Brooklyne. Ale kuomet jis sėdėjo automobilyje su jauna mergina ant kampo E. 78 St. ir Avenue X, Brooklyne, pasirodė penki vyrai su revol-

veriais, paėmė iš meiluzių \$60, išvarė juos iš automobilio ir įsėdė nudumė. Sciani pranešė policijai ir pavogtas automobilis buvo užlėmėtas Coney Island Ave. ir Avenue J. Policijai besivejant ir besišaudant, du plėšikai buvo sugauti, o kiti pabėgo.

Mirė Bronislovas Jokubonis

Šeštadienio rytą, kai 2 valanda, staiga mirė Brooklyno senas gyventojas Bronislovas Jokubonis. Bronislovas plačiai žinomas Brooklyno lietuviams, ypač kriaučiams, nes nuo pat atvažiavimo Amerikon jis visą laiką išgyveno Brooklyne ir turėjo didelę pažintį su daugeliu lietuvių.

Penktadienio vakare Bronislovas dalyvavo kriaučių susirinkime. Po susirinkimo jis susirgo ir parvažiavo namon "takse." Pašauktas daktaras, bet jis jau negalėjo išgelbėti Jokubonio gyvastį ir 2 valandą ryto velionis mirė.

Jokubonis paėjo iš Kalvarijos apskrčio. Gimė kovo 15, 1893 metais. Jis atvyko Amerikon 1912 metais ir pradėjo dirbti kriaučių pramonėje.

Savo laikais velionis atsizymėjo pažangiame darbininkiskame judėjime. Buvo uolus "Laisvės" rėmėjas, tulį laiką buvo b-ės direktorium. Ypač jis daug dirbo, kai prisiėjo dienraščiu gintis garsojoj "Laisvės" su kun. Petkum byloj. Numirė būdamas "opozicijos No. 2-ro" rėmėju.

Velionis paliko nuliūdime gyvenimo draugę ir du sūnelius — Valentą, 15 metų amžiaus, kuris lanko Grover Cleveland augštesnę mokyklą ir Leonidą, 12 metų, lankantį pradinę mokyklą. Lietuvoj liko dvi ištekejusios seserys ir Amerikoj sesuo, Mišūnienė.

Kūnas pašarvotas namuose, 1584 DeKalb Ave., Brooklyne, ir manoma, kad bus palaidotas antradienį, Alyvų kalnelio kapinėse, Maspeth. Laidotuvis rūpinasi graborius P. Gustas.

Rep.

Nukrito Keltuvos, Sunkiai Sužeidė Keletą Žmonių

Keturiolika žmonių, didžiulioj merginų studenčių, buvo sužeisti, kuomet keltuvos nukrito nuo dviliko augšto Wurlitzer name, 120 W. 42 St., ir sudužo sklepe.

Stebėtina, kad nei vienas nebuvo užmuštas. Kai kurios merginos išvengė skaudžių susižeidimų, nes jos apalpo nuo smarkaus kritimo ir buvo aplepusios. Du vyrai ir keturios merginos buvo nuvežti ligonbutin, o kiti galėjo namo pareiti po suteikimo pirmos pagalbos. Sakoma, kad veržtuvas, kuris sulauko keltuvą, nebuvo tvarkoj.

ALDLD 1 Kp. Siunčia 2 Delegatus į Am. Liet. Kongresą. Istojo 2 Nauji Nariai

Birželio 11 d. įvyko 1-mos kp. susirinkimas. Pirmininkauja d. V. Čepulis. Istojo į kuopą Elena Lapašauskienė ir J. Tankus.

Darbštus veikėjas d. K. Grybas sunkiai serga. Draugai Levanai ir Šolomskienė aplankė d. Grybą, kuris gyvena 794 Grand St., Brooklyne. Kiti kp. nariai yra prašomi apilankyti d. Grybą.

Bendry parengimų komisija, dd. M. Paukštienė ir Lazauskas išdavė raportą. Darbininkai piknikui išrinkti dd. S. Petkienė, Gužas, Levanienė ir Janeliūnas.

Dr. J. A. Mureika išdavė raportą iš ateivių gynimo. Jis nurodo, kad Ellis Island saloje randasi 2,600 ateivių deportavimui į įvairias šalis.

Išrinkta delegatais į ALDLD 2-ro Apsk. konferenciją sekami draugai: D. M. Šolomskas, Levanas, Plepys, Lazauskas, Kovas, Paukštienė, Mureika, Janeliūnas, Buknys, Gužas, Levanienė, Banaitienė, Malinauskienė, Pranašaitienė, Ambrozaitienė, Čepulis, Šolomskienė ir Čepulienė. Konferencija įvyks, 28 d. birželio, Eagle Rock (Crystal Lake) Parke, West Orange, N. J. Delegacija važiuos busu, kurį parūpins dd. P. Buknys, D. M. Šolomskas ir Levanas.

Delegatams į Clevelando kongresą išrinkti dd. M. Paukštienė ir Geo. Kuraitis.

Beje, toje pačioje vietoje, kur įvyks konferencija, bus apskričių piknikas, bet apie tai parašysiu vėliau.

E. Bensonas.

Nauji Laikai—Nauji Pavojai

Jeigu būtų galima atsukti laikrodžius 300 metų, mes girdėtume tėvus persergint vaikų šiais žodžiais: "Vaktuoakis, sūnau—būk atsargus, kad baidyklė neužpultų. Jeigu pamatysi baidyklę, bėgk už medžio, kad ji nepamatytų tavęs." Šiandien tėvai turėtų persergėt vaikus šiaip: Vaktuoakis, vaikeli—būk atsargus raudonos šviesos ir neženkl iš už stovinčio automobiliaus, nes gali patapti nelaimės auka."

Lietuvių Biznierių Baliai

Ketvirtadienio vakarą, LAP Klube, lietuvių karčiarninkai turėjo vakariene, kur dalyvavo ir tūli lietuviai kriaučių šapų savininkai bei kiti biznierių su savo puošnėmis žmonomis. Turėta šauni vakarienė, mokant po \$2.50 už tikičius.

Pasiklausęs linksmo užsienio pokilyje, kriaučius darbininkas pastebėjo: "Jie svetina politikierius, o mes vis labiau veržiam savo diržus ir tam galio nesimatoma." K. R.

Policistas Valentine R. Raynor, 55 metų, per 28 metus mokėjo alimoniją savo pačiai, Mrs. Georgia Raynor, 56 metų. Jis jai kožną savaitę duodavo \$8. Teisėjas Valente panaikino alimonijos mokėjimą, kuomet Raynor užprotestavo, kad "jau perdaug."

Daug Miršta Plaučių Uždegimu

Birželio mėnesį pakilo skaičius susirgimų ir mirčių plaučių uždegimu. Pirmą savaitę šio mėnesio pranešta 99 susirgimai. Iš jų 44 mirė. Savaitę

ankščiau buvo 11 mažiau ligonių ir 7 mažiau mirčių. Sveikatos departamentas nurodo, kad paprastas nepriziūrėtas šaltis tankiausia išsivysto į plaučių uždegimą.

Difterija tą pačią savaitę susirgo 12, skarlatina—104, tymais—500.

Vienybei Nerūpi Darbo Žmonių Reikalai

Pereinant Grand gatvę joje matosi darbininkai, kovojanti už unijines darbo sąlygas ir algas. Duonkepių streikas randasi šale "Vienybės" raštinės, netoli ir krautuvų darb. streikas. Tysliava, "V." redaktorius, pridėda į tą savo "gazieta" neva kalbas žmonių, kurie to nekaltėjo. Bet jūs nematykite "V." apie žmonių kovą už geresnį duonos kėsnį. Nors kova eina prie pat "V." raštinės lango, bet Tysliava to nemato, negirdi ir nenori girdėti.

G. K.

Liepos 4-tą Visi Keliai Ves į Brooklyną

Iš bent pustuzinio vietų asmeniškai gavau pranešimus, kad jų kolonijos visi apskresnieji žmonės rengiasi Nepriklausomybės Dieną traukti į Brooklyną. Niekam nepaslapstis ko. Visi kalba, kad šį mėną "Laisvės" piknikas bus tokiu, kokio dar nėra buvę. Kas sutiktų jame nebūti!

Gražu paminėti, kad lygiai keliose vietose jaunimas yra iniciatoriais organizavime busų važiavimui į "Laisvės" pikniką. Kitur, kur suaugusieji tą pradeda, jaunimas irgi padeda. Reikiška, darbininkiškas jaunimas žino, kad jų tėvų įkurtas, palaikomas ir skaitomas laikraštis—yra taip pat ir jų laikraštis, kad jų teisė ir pareiga tapti to laikraščio pilnais šeiminkais.

"Laisvės" piknikas įvyks 4-tą liepos, didžiąjame Ulmer Parke (kur rengta bendras draugijų piknikas 14 birželio). Tikėtai jau parsiuduoda. Prie tikiėtų yra 4 dovanos: \$10, \$7, \$5 ir \$3.

N. R.

MIRTYS—LAIDOTUVES

Alexander Fronckevičius, 60 metų, 20501—114th Ave., St. Albans, L. I., mirė birželio 12 d. Laidos birželio 15 d., šv. Jono kapinėse. Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

TRUMPOS ŽINUTES

Dr. William Maddren Dawson, 31 metų, ir jo uošvė Mrs. Carville D. Benson, 48 metų, buvo užmušti, kuomet automobilis, kuriame jie važiavo, susikūlė su traukiniu ant kryžkelio Brentwood, L. I.

Visiems Lietuvių Kongreso Delegatams Brooklyne ir Apylankėje

Susidarė grupė virš 25 žmonių važiuoti traukiniu iš New Yorko į Clevelandą, į Amerikos Lietuvių Kongresą. Važiuos Lackawanna kompanijos gelžkeliu. Kaina \$16 iš New Yorko į Clevelandą ir atgal. Pinigus už tikieta reikia priduoti komiteto sekretoriui J. Siurbai ne vėliau, kaip trečiadienį, birželio 17 d.

Traukinys išeis iš Lackawanna stoties, Hoboken, N. J., 6:20 val. vakare (Standard Time), penktadienį, birželio 19 d. Reikia būti ne vėliau 5:30 val. (Standard Time) Barclay Street Ferry (netoli Chambers St., New Yorke), važiuojant iš Brooklyno.

Bayonne, Elizabeth, Jersey City delegatai gali tiesiog nuvykti ankščiau į Lackawanna stotį Hoboken ir ten laukti grupės iš Brooklyno.

Traukinys taigpi sustos Newark. Iš Newarko (Lackawanna Station, Broad ir Plane Sts.) išeis 6:35 val. vakare (Standard Time).

Patersono delegatams parankiausia atvykti į Newarką. Brooklyno delegatai turi susirinkti Pileičių Klube, 80 Union Ave., ne vėliau kaip 5 val. po pietų, penktadienį, birželio 19 d. Iš ten važiuos į stotį.

J. SIURBA,

419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Komunistų Partija N. Yorke Amerikonėje

Dalyvaujantiems darbininkų judėjime bus įdomu sužinoti iki kokio laipsnio tas judėjimas suamerikonėjęs. Ypač svarbu to judėjimo vadovybės sudėtis.

Smarkų komunistų pasisukimą į taip vadinamus tikruosius-čiagimius amerikonus, partijos amerikonėjima, jaunėjima — iki tam tikro laipsnio—galima įmatyti ir lankant komunistų susirinkimus, demonstracijas, pramogas, skaitant spaudą. Visur nauji, jauni veidai; nauji vadai, kalbėtojai, organizatoriai, rašytojai. Tą žinant, juo labiau rūpi sužinoti skaitlines.

Kaip New Yorko distrikto konvencijoj, kuri šiomis dienomis būna St. Nicholas Palace, buvo pranešta, distrikte amerikonėjimo eiga yra sekama:

1934 m. 1935 1936
Čiagimiu 38.2% 51% 56%
Ateivių 61.8% 49% 44%

Tai džiuginantis atsiėkimas. Žinoma, tai nereikiška, kad atsviai nebesvarbu. Priešingai, didėjant fašizmo ir karo pavojams svarbu sustiprinti visą darbininkų judėjimą, o ypatingai jo vadovybę — KOMUNISTŲ PARTIJĄ. Šalia amerikonus, turi būti stiprūs visų tautų kovotojų būriai.

Hearstas bliauja, būk komunizmas esąs "importuotas." Tačiau nežiūrint jo su savo Liberty Laga riksmo tasai komunizmas yra neišdeportuojamas. Amerikos komunizmas yra amerikoniškas, šios šalies sąlygų išdavys. Jis dar jaunias, bet smarkiai augantis ir galiną jėgą, kurią nesunaikins Hearsto Liberty Lygos — Republikonų bliovimas nei reikiąja.

Laisvės Rep.

Komunistų Konvencija Pasmerkė Deportavimą

Komunistų Partijos New Yorko Distrikto konvencija šeštadienio rytinė sesijoj priėmė ir pasuntė telegramą šalies Darbo Departamentui ir Ellis Salos imigracijos viršininkams, reikalaujant sulaukyti deportavimą Otto Richter ir kitų kovotojų prieš fašizmą.

Otto Richter yra deportuojamas Hitlerio Vokietijon, iš kur jis buvo pabėgęs nuo nazių teroro. Jo laukia mirtis fašistų naguose.

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Mau'jer Sts.

NAUJA PUIKI VIETA
Restaurant, Bar and Grill
411 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Sav. Vincas Višniauskas
Manageris, Juozas Zeidat
Amerikos išdirbimo ir importuotos degtinės, vynai
Saltas, Putojantis Alus
Taigpi patarnaujame gerais valgiais. Tinkamiausia vieta praleidimui laiko ir pasimatymo su žmonėmis.

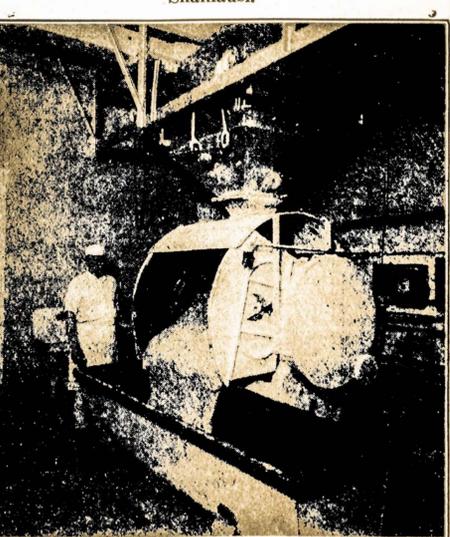
Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išrašizmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselėjoms, krikštynomis ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vėdu šermenis ir palaidoju tinkamai, ir už prieinamą kainą.
Parasandau automobilius vestovim, parvėm, krikštynom ir kitoms reikalem.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

A. VELICKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir Amerikoniško stiliaus, mėsiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atdara anksti rytą iki vėlai vakaro kasdieną
Prašome įsitęmyti antrašį ir užėiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street
Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAM ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių žravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užėikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdara nuo 1 valandos diena iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

Čia Parodoma Dalis Varpo Keptuvės, Kur Kepama duonos: rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raišin duona. Taigpi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pasteries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
Antrašas: 36-42 Stagg Street., Brooklyn, N. Y.

30-tas METINIS PIKNIKAS 30-tas
Rengia Dr. Martin Luterio Draugystė
Nedėlioj, Birželio 21 June
Kaip visomet, taip ir šiuo kartu, Dr. Martino Liuterio Draugystė surengs puikią pramogą, kuria pasitenkins visi atsilankiusieji.
BUS HOFFMAN PARKE
69th Place and Cooper Ave., Glendale, L. I.
Prof. Retikevičiaus Orkestra Grieš šokiams
Pradžia 2-rą val. po piet. Įžanga 40 centų.
KELRODIS: Nuo 14th St., subway ir Metropolitan eleveiterių, taigpi gatvekaris, važiuojant į Ridgewood, mainykites ant Myrtle Ave., ir Wyckoff Ave., ant Richmond Hill karų. Išlipkite ant 69th Place. Parkas bus pusė bloko į dešinę.